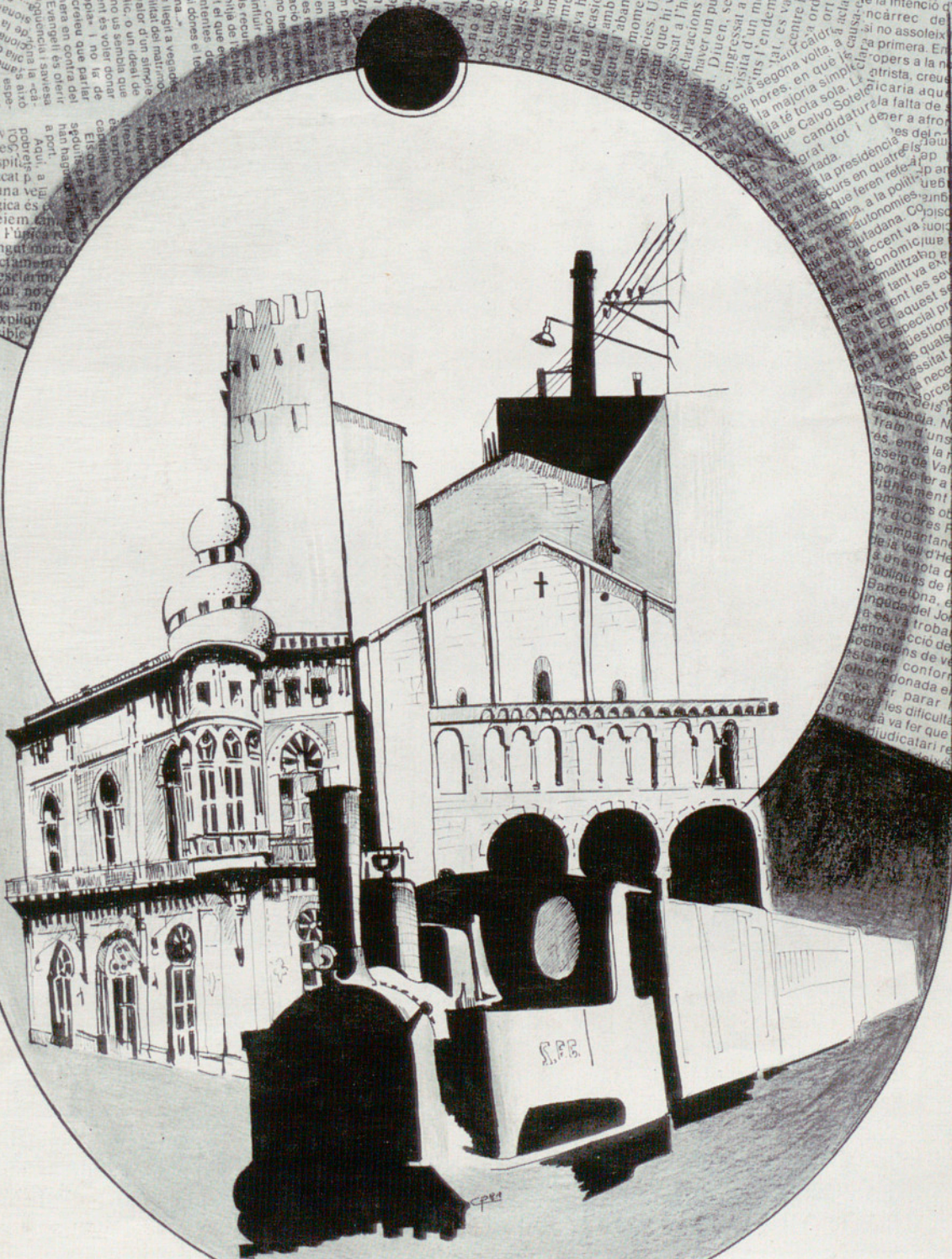

ES CORCÓ

Publicació Ganxona

Any 1 - n.º 3 - Març 1981 - Sant Feliu de Guíxols

Zonnes

MARBRES

Dr. Rovira, 24 - Telèfon 32 06 49

SANT FELIU DE GUÍXOLS

Materials per a la Construcció

A. Descayre, S.A.

Ctra. Girona, 76-88 - Tel. 32 09 45

SANT FELIU DE GUÍXOLS

PAVIMENTS I REVESTIMENTS NACIONALS I D'IMPORTACIÓ

Distribuïdors de:

PORTLANCA

Amianto Cemento, Rocalla, S.A.

Forjados Roura Anglada, S. A. - Vich

Cementos Molins, S.A.-Molins de Rey

Galeria d'Art

N. España

Exposició d'Olis

Obert tot l'any

Es fan marcs i miralls a mida

C/. Travessia Barceloneta, 16

Telèfon 32 28 45

SANT FELIU DE GUIXOLS

ELDORADO

GRILL - BAR

MENUS DIARIS

i

SERVEI a la CARTA

Rambla Vidal, 11 - Telèfon 32 10 29

Sant Feliu de Guíxols

les cartes sobre la taula

LA SEURETAT ALS NOSTRES CARRERS

Sr. Director:

Molts guixolencs han passat aquests darrers temps per la trista experiència de veure's agredits en les seves persones, o més sovint, en els seus béns. L'escalada de robatoris ha estat espectacular i la suma dels danys que han sofert els béns tant públics com privats segueix creixent cada dia que passa.

Els qui han passat el desconcert que suposa el fet de trobar-se la porta de casa esbotzada i el pis remenat en guarden un trist record. Els qui es troben un matí el seu automòbil amb punxades o els vidres trencats o la pintura ratllada o senzillament cremant, perquè algú ha aprofitat la fosca de la nit per a convertir-se en anònim delinqüent ocasionant un gany gratuït, reaccionen de molt diversa manera. Tot s'acabarà, almenys de moment és així, amb quatre renecs importants i un indefens —què hi vols fer?, mentre porten el cotxe al garatge. Davant la trista indefensió reaccionen dient que haguera pogut anar pitjor, cosa evident i que sempre és un consol. La policia diu si fa no fa el mateix i els fa veure que ells no poden vigilar alhora tots els carrers; per altra part, a l'hivern no hi ha policia a Sant Feliu. A l'ajuntament trobarem la mateixa impotència, i tenen raó: no hi ha possibilitat de vigilar-ho tot alhora.

Molts entenen que el problema podria aminorar-se augmentant les forces d'ordre públic. Aquest és evidentment un problema d'ordre públic perquè a tots ens afecta; el que no és tan clar és que sigui un problema que el pugui solucionar la força. Els objectius d'aquesta classe de delinqüents podrien ben bé ser senzillament de fer una «pocasoltada». És possible, però no hem de perdre de vista que podria tractar-se de quelcom molt més perillós i subtil: aterrir la població. D'aquest aterriments de la població se'n diu terrorisme i pren moltes formes; entre nosaltres l'actuació d'aquests navegistes, punxa-rodes, lladregots o incendiàries està posant en perill la convivència. Si arriba el moment que comencem a perdre la confiança i no ens sentim segurs, si comencem a tancar-nos a casa i ens inhibim dels problemes del carrer, si se'ns desperta un sentiment de temor al present especialment quan el futur no és pas gens clar, estarem caient en la trama negra del terror, del terrorisme.

Davant aquesta anàlisi ja només ens queda saber a qui serveix, qui es beneficia d'aquest terrorisme. Examinem-ho i

quan obtinguem una resposta, que no per hipotètica haurà de ser descabellada, haurem d'adoptar l'actitud convenient. Ja que ningú ens pagarà les factures del serraller o del garatge per la reparació dels danys físics que se'ns han causat, almenys que no puguin pensar els qui d'aquesta manera volen jugar amb nosaltres que «dormim a la palla». Potser arribarà un dia que ho haurem de demostrar.

Senyors terroritzadors! Aneu-vos-en a la pau de Déu. No ens feu cap falta.

J. A. GANXÓ

Sant Feliu de Guíxols, 20 de febrer de 1981.

Al Col·lectiu de Redacció d'ES CORCÓ:

Us agrairia que fessiu públiques aquestes quatre ratlles que us adreço.

Com a ciutadà de Sant Feliu de Guíxols, em veig en l'obligació d'enviar-vos des d'aquí les meves millors felicitacions perquè crec que us les mereixeu.

Si l'objectiu d'aquesta publicació és el de difondre cultura (entesa com a transmissora de coneixements) per fer-ho s'ha d'estar mínimament culturitzat i penso que vosaltres ho esteu. És a dir, la vostra finalitat s'està complint i es reflexa en el segon número, el qual es veu més elaborat i perfeccionat que el primer.

Vagi ara una reflexió personal: «a la vida si vols aconseguir quelcom te l'has de jugar». I vosaltres us la jugueu per donar tot aquest tipus d'informació, fins ara inexistents a la nostra vila. Per això que acabo de dir, la vostra tasca és innovadora i com a tal heu de tenir present que només serà acceptada per aquells cervells oberts a la cultura i el progrés per a l'home.

Per acabar, insistiré dient que tant en el contingut com en el format i presentació aquesta revista presenta una qualitat i seriositat remarcable.

Rebeu un gran —encara que només sigui d'una persona— recolzament per tirar endavant aquesta gran empresa que és «ES CORCÓ».

Agraït,

FUTUR AVENIR

Sr. Director d'«Es Corcó».

N. R. — Escolta, nano fantasma, la revista surt així, perquè és el nostre estil.

CONFECCIÓ I INSTAL·LACIÓ DE CORTINES

MAGI PUJOL

MOBLES

Moble Català i Rústic Espanyol
Moble Clàssic

Del·legació Articles SEMA

Teulera, 11 - Telèfons 83 70 02 - 83 71 00 - SANTA CRISTINA D'ARO

Pintura i Decoració

GIMBERNAT

Carrer Eres, 55 - Telèfon 32 14 02
Sant Feliu de Guíxols

Horizon

El cotxe
que el farà canviar d'opinió

L'ESPERIT AUTOMOBILISTA
TALBOT
GARATGE CENTRAL

Carrer Comerç, 61 - Tel. 32 18 62
Sant Feliu de Guíxols

Publicació Ganxona

Any 1 - n.º 3 - Març 1981 - Sant Feliu de Guíxols

PREU: 100 Pts.

PUBLICACIÓ GANXONA

Edita: Associació Amics de
Sant Feliu «ES CORCÓ»
Redacció: Sant Ramon, 65

COL·LECTIU DE REDACCIÓ:

Antoni Agustí
Josep Cullell
Joan Cullell
Eugènia Cros
Antoni Dalmau
Joan Ferrer
Narcís Franquesa
Miquel Massallé
Emili Massallé
Josep Muñoz
Carles Piqueras
Núria Pujol
Martí Rondós
Tomàs Rosés

Imprimeix: Gràfiques Bigas
Dipòsit Legal: GE-580-1980

*Els articles signats reflexen única-
ment l'opinió dels seus autors i no
són necessàriament assumits pel
col·lectiu de redacció.*

sumari

EL LECTOR OPINA	Pàgina 3
EDITORIAL	Pàgina 7
DEL POBLE	
Què passa a Vilartagues?	Pàgines 9, 10, 11
La Cooperativa de Consum Sants Boada ..	Pàgines 12, 13
PÀGINA VERDA	
Informe global any 2000	Pàgina 14
Notes sobre quelcom que se'n diu reciclatge	Pàgina 15
TRIBUNA	
Evocant el passat ... Què tenim ara?	Pàgina 17
AIXÍ TREBALLA	
L'ofici de cisteller	Pàgines 18, 19
NO VE D'UN PAM	
Assaig de crítica al Pla General d'Ordenació	Pàgines 20, 21
CINEMA	
Hollywood, fàbrica de mites	Pàgines 22, 23
D'ABANS	
Tot recordant Pau Vila ... i les nostres escoles	Pàgines 24, 25
TREMPERA	Pàgines 26, 27
JOCS	Pàgines 28, 29
OH NEW YORK, NEW YORK	Pàgina 30
A LA GUÀRDIA URBANA SE LI VEU LA PISTOLA	Pàgina 30
NO DAMA NO LLUNA - POEMA	Pàgina 31
PASSATEMPS	Pàgina 32
ESPÓRT	Pàgina 33
AGENDA I SOLUCIONS	Pàgina 34

El dibuix de la portada
és de CARLES PIQUERAS

editorial

Viuca la llibertat!!

La Gran Moda

C/. Maragall, 2
SANT FELIU DE GUÍXOLS

ANTIGUITATS
— | —
SALA D'ART

La Rosella

Carrer Maragall, 24
Telèfon 32 29 82
ST. FELIU DE GUÍXOLS

RESTAURANT **OPTIMUS**

PLATJA D'ARO - Telèfon 81 77 43

SELF-
SERVICE

Plats per a
endur-se'n

ROSTISSERIA **OPTIMUS-2**

SANT FELIU DE GUIXOLS
Major, 23 - Telèfon 32 00 85

**VIATGES
S'AGARÓ S.A.**

A. V. G. Títol n.º 467

Organització d'excursions i viatges en general
Viatges a l'abast de tots

CARRER MAJOR, 29 TELÈFON 32 08 36
SANT FELIU DE GUÍXOLS

JOYEN

TALLER JOIERIA

Reparació de Joles, col·locació de
Brillants, Perles o Pedres Precioses

Nous Dissenys, etc.

En el carrer Zorrilla n.º 20
Telèfon 32 22 91

de SANT FELIU DE GUIXOLS

Stylo, s.l.

Pintura - Decoració

Cervantes, 26 - Tel. 32 16 41
Sant Feliu de Guixols

Obert tot l'any

Telèfon (972) 83 72 93
SANTA CRISTINA D'ARO (COSTA BRAVA)

CLIMATICS

Reparació d'electrodomèstics
Instal·lacions de: Gas domèstic / Industrial
Gas-Oil estufes / Calefacció

St. Domènec, 169 Avda. Catalunya, 46
Telèfon 32 01 76
SANT FELIU DE GUIXOLS (Girona)

del poble

Què passa a Vilartagues? ...

DECLARACIONS A «ES CORCÓ» DE JORDI BOLAÑO
(Ex-President de l'Associació de Veïns de Vilartagues i Tueda de Dalt)

D'un temps ençà se sent a parlar molt del Sí a un crèdit, del NO a unes condicions financeres d'aquest mateix crèdit; s'argumenta el NO a aquest crèdit perquè «els comptes no estan clars». Es dona un Sí al crèdit a canvi d'una «auditoria» que «beneficia a tots» perquè hi ha «raonables dubtes»...

El Sí NO, NO Sí pot semblar el joc d'un infant despullant una margarida... El joc és perillós quan aquesta margarida porta els cognoms de Vilartagues i Tueda de Dalt.

Per a parlar de Vilartagues i Tueda de Dalt hem cercat una persona que ha estat durant quatre anys president de l'Associació de Veïns, sens dubte la persona més adient per a informar-nos objectivament del tema.

Abans de començar però, voldria fer un advertiment a tots els «cagadubtes» i «devots de la picabaralla»: el senyor Jordi Bolanyo NO pertany a la junta de la mencionada associació. «Però és evident que després de quatre anys de lluita no me'n puc oblidar».

«Jo, com la majoria de la gent de Sant Feliu no coneixia massa bé les condicions en què es vivia en aquella zona... Potser perquè el cotxe em va quedar clavat en un pou... un dia parlant amb els amics...».

Així comença per al senyor Bolaño la lluita al costat de Vilartagues i Tueda de Dalt.

—On vivies?

—He viscut a distints llocs, el carrer de la Lluna, del Carme... Eren els anys setanta que vaig anar a viure a la carretera de Girona.

—Quan vas prendre contacte amb la gent de Vilartagues?

—Va ser amb motiu d'unes converses amb diferents persones que coneixien el tema més de prop, ells em varen dir d'un grup de gent que estava endegant la qüestió per a fer quelcom. Jo els vaig dir que no sabia si tindria el temps i l'empenta suficients, tot va quedar així, a l'aire.

Uns dies després em van passar una convocatòria, com a veí afectat, a un bar que hi ha al carrer Camisó; allà es va fer la primera reunió. La segona va ser al Bar Tadeo. Aquestes reunions podria dir que no foren un èxit total per un seguit d'interferències d'unes persones concretes.

Després vàrem dir de passar uns papers i fer una reunió amb el màxim de gent possible. D'aquí sortí la Junta Gestora, de més de vint persones, que hauria de ser l'Associació de Veïns de Vilartagues i Tueda de Dalt.

—Quants socis tenia l'Associació al començament?

—Al començament hi va haver quatre-cents socis. Pensa que sobre disset càrrecs a la junta, a les primeres eleccions hi va haver més de trenta candidats. Va ser un èxit per a la gent de la barriada. En aquell moment no savíem pas si ens en sortiríem.

L'AJUNTAMENT DES DELS ANYS SEIXANTA ERA UN ENEMIC QUE HAVIA MARGINAT UNA PART DE LA POBLACIÓ DE SANT FELIU

—Quan es va fer la Junta Gestora?

—Fou al mes d'agost del 1976. Els estatuts els presentàrem el quatre de novembre del 1976 i foren aprovats pel govern civil l'11 de novembre del 1977.

—Quin fou el primer objectiu que es fixà l'Associació?

—El primer, urbanitzar Vilartagues. El que volia dir anar a l'Ajuntament per iniciativa nostra a parlar sobre la urbanització, sabent que els únics culpables que el barri estigués així eren els promotors (i que l'Ajuntament hi estava involucrat, perquè alguns dels promotors, en el seu moment, van formar part del consistori). Es varen donar uns permisos d'obres que no es podien donar, es varen cobrar uns serveis que no es podien cobrar. *Vilartagues, legalment, no existia. No teníem serveis però els pagàvem.*

L'Ajuntament opinava que una cosa eren les obres i l'altra el demanar responsabilitats als promotors. Nosaltres volíem parlar amb l'Ajuntament i amb els promotors. El que no podíem fer era estar esperant deu anys més la solució que, per la llei, hi pogués haver entre promotors i veïns.

L'Ajuntament ens digué que no tenia força legal per a parlar amb els promotors. En un principi vam acceptar aquesta resposta. L'Ajuntament era un enemic que, estava claríssim que des dels anys seixanta, havia marginat una part de la població de Sant Feliu i no se'n preocupava en absolut. Això tot-hom ho sabia.

VILARTAGUES LEGALMENT NO EXISTIA; NO TENÍEM SERVEIS PERÒ ELS PAGÀVEM

—Per a resumir tot això, quina impressió us va donar l'Ajuntament?

—Sen's havia dit que sí, per a treure's del damunt. Quedàrem per a la setmana següent «baixeu la setmana vinent i en tornarem a parlar» digué l'Alcalde. L'Associació va fer una crida a tot el barri: «s'ha de baixar a l'Ajuntament». Devia fer anys que no s'emplejava la sala d'aquella manera; érem més de quatre-cents.

del poble

A partir d'aquí varen començar les converses «en seriò». Aquesta baixada de gent va ser una força constant a qualsevol conversa que tinguéssim a l'Ajuntament. A partir d'aquí, En Pere Albertí va posar vertader interès que la cosa anés endavant. A través de l'inter-ventor vàrem tenir coneixença que ell havia advertit de la il·legalitat de Vilartagues (suposo que per a salvar la pròpia responsabilitat).

La llei deia que no es podia donar permisos d'obra per a una cosa que no estava legalitzada, en canvi es donaven permisos d'obres «a punta pala».

LA PRESENCIA MASSIVA DELS VEÏNS A L'AJUNTAMENT VA SER UNA FORÇA CONSTANT A QUALSEVOL NEGOCIACIÓ

—Quines accions es varen emprendre?

—Es van adreçar cartes als promotors: no van ésser contestades. S'enviaren unes segones cartes comminant-los a contestar ja que sinó ho demandaríem per via judicial.

—Quants promotors contestaren?

—Un, solament. El Sr. Pont. Aquest senyor va parlar amb l'Associació. Es va arribar a unes conclusions específiques dintre la seva urbanització i es van solventar, de comú acord, amb els veïns afectats, totes les diferències que hi havia. El Sr. Pont va complir.

ELS PROMOTORS EREN ELS CULPABLES AMB LA COMPLICITAT DE L'AJUNTAMENT

—Com es va organitzar l'Associació?

—Ens vàrem distribuir en vocalies de: Cultura, Urbanisme, Esport, etc. Dintre la d'urbanisme hi havia delegacions per a cadascuna de les urbanitzacions; has de tenir en compte que els problemes eren diferents d'una urbanització a l'altra.

—Davant d'aquests resultats negatius a les gestions amb els promotors què es va decidir?

—Vàrem demanar oficialment que cités un a un tots els altres promotors per a veure si es podia arribar a una «entente». L'Alcalde va dir que ho intentaria.

El resultat fou del tot negatiu, no va haver-hi possibilitats de diàleg en cap sentit. L'Ajuntament després «fugí d'estudi dient que no era la seva feina».

—Què els contestàreu vosaltres?

—Doncs, que no estàvem disposats que els promotors se'n sortissin amb les mans ben netes de tot això quan eren els culpables amb la complicitat de l'Ajuntament. L'Ajuntament estava involucrat amb els promotors. No ens

podíem entendre de cap de les maneres i es van trencar les negociacions.

—Quina solució van trobar davant aquest desencís?

—Vàrem veure que només n'hi havia una: sol·licitar una entrevista amb el governador civil Mesa Parra.

—Què us va dir, el governador?

—Va dir que les obres s'havien de fer i que s'empiparia molt si, una vegada acabades les obres no continuàvem intentant descobrir la responsabilitat dels promotors. Va donar ordres a l'Alcalde perquè fes una reunió amb els promotors per a arribar a un mutu acord.

—És a dir, les negociacions es van reemprendre?

—Sí, es van reemprendre per a analitzar, dintre del possible, el Pla Parcial que feia temps que era fet a l'Ajuntament.

—Quin era l'objectiu de l'Associació, en aquells moments?

—L'objectiu era, com endegar les obres, com podíem convèncer els veïns d'acceptar un compromís amb l'Ajuntament, també com aconseguir que l'Ajuntament agafés un compromís amb els veïns. A nosaltres la qüestió tècnica i administrativa ens relliscava. La qüestió era lligar tots els caps, els veïns i l'Ajuntament.

L'AUDITORIA QUE DEMANEN ELS PARTITS ÉS UNA LLUITA INTERNA QUE TENEN A L'AJUNTAMENT

—Va ser molt difícil, això?

—Mira, hi havia gent que tenia pagats rebuts dues, tres i més vegades sobre un mateix servei, del que no disfrutava. La nostra tasca era convèncer el veí que havia de pagar per segona, tercera o quarta vegada. Veritat que no havia de ser fàcil?

—L'Ajuntament va demanar fiança als promotors?

—No, tinc entès que no tenia fiança de ningú. Més endavant, però, sembla que va agafar alguna parcel·la com a fiança. Per part de l'Ajuntament sempre se'ns havia dit que se'n parlaria però, no sabem quines, quantes ni de qui són.

—I de projectes d'urbanització n'hi havia?

—Sí, algun n'hi havia però eren paper mullat. El que sí és clar és que l'Ajuntament donà permisos on no se'n podia donar.

—No hi heu trobat un responsable?

—El responsable era l'Ajuntament que donava el permís, no el podia donar ningú més.

—Així doncs, qui els donava?

—No ho sé. En tot cas l'Ajuntament, té els arxius. Havíem demanat moltes vegades, que abans d'anar a advocats,

s'estirés el fil a l'Ajuntament, que d'arxius no se'n cremen pas avui: no hi ha hagut cap guerra. Ha d'haver-hi un moment que es trobin els permisos d'obres firmats per algú; és a partir d'aquí que s'ha d'escorcollar el que ha passat a Vilartagues.

AUDITORIA? SÍ, PERÒ PER A BUSCAR LES RESPONSABILITATS INICIALS

—Quin fou el resultat de la reunió Associació-Ajuntament?

—No ho sabem perquè a nosaltres no se'ns va convidar. En adonar-nos que no s'havia solucionat res vàrem tornar a veure al governador civil i li vàrem demanar que vingué a veure el barri. En aquesta segona reunió també hi era l'Alcalde. El governador digué: «Això s'ha acabat. A partir d'ara ni promotors ni no promotors, ni res. Tu per un costat (l'alcalde) tu per l'altre (a mi) reuniu-vos les hores que calgui, però les obres de Vilartagues s'han de tirar endavant.

A partir d'aquell moment en Pere Albertí mai va defugir de les seves responsabilitats.

—Una vegada es va decidir per part de tothom de tirar les obres endavant què vareu fer?

—Nosaltres ens vàiem amb cor de convèncer els veïns sempre i quan, abans de començar les obres, se'ls pugués dir el que costarien, a partir d'uns preus unitaris. Si això era factible de ser pactat amb l'Ajuntament, l'Associació de Veïns es responsabilitzava de convèncer els veïns que acceptessin les condicions de l'Ajuntament.

Era impensable que a una persona que havia estat estafada fins a tres vegades se la pugués tornar a estafar.

—Anem a parlar de la constructora?

—L'Ajuntament ens va presentar una sola constructora: el pressupost pujava cent deu milions. Vàrem obligar-lo a fer un concurs: l'Ajuntament va dir que era molt difícil. Ens vàrem posar en contacte amb diferents empreses de Cassà i Platja d'Aro. Al final van quedar les empreses Martí Rotllan de la Platja d'Aro i Cebrian Hermanos de Palamós. La diferència però, era molt gran, el cent per cent. Després Cebrian Hnos. va fer una contraproposta que baixava quatre milions el pressupost de Martí Rotllan. Nosaltres enteníem que això no era seriós. Finalment es quedà que seria Martí Rotllan, ja només quedava firmar els contractes, garanties, etc. L'Ajuntament ens crida que hi ha una nova oferta fora de concurs per part de Servià Cantó, de quaranta-quatre milions (és a dir, vuit milions menys).

—Quines condicions hi havia al contracte firmat per l'Ajuntament?

—L'Associació a les converses amb l'Ajuntament vam dir que estudiessin bé els preus per tal que no hi hagués possibilitat de revisió. Només vàrem dir

que s'havien de mantenir els preus. Aquesta condició hi és al contracte.

—Quin pressupost s'acceptà?

—Poc després d'acceptar el pressupost de Martí Rotllan (uns cinquanta-dos milions) es va fer l'Assemblea Extraordinària de veïns on l'arquitecte i l'Alcalde van comunicar l'acord amb la constructora i els preus unitaris que s'aplicarien en base amb el mateix. Cal advertir que posteriorment va venir l'oferta de Servià Cantó (uns quaranta-quatre milions) i no es van retocar els preus unitaris.

VILARTAGUES S'UTILITZA POLÍTIICAMENT

—Així les contribucions especials es varen aplicar sobre el pressupost de cinquanta-dos milions de Martí Rotllan?

—Sí, efectivament.

—Per què han servit aquests milions de més que ha pagat el veïnat?

—Per a millorar qualitativament els serveis, per exemple les tapes de les clavagueres que havien de ser de «portland» es van posar de ferro, els tubs subterranis per als fils de l'electricitat, etc.

—Quan les màquines són al carrer, quina és la tasca de l'Associació?

—A partir d'aquí l'Associació queda al marge. L'única tasca és la de vigilar que les feines es facin degudament i esperar que comencin a venir els rebuts de les contribucions que ja estan pactats.

A partir de l'acceptació dels preus unitaris l'Associació va muntar una oficina d'informació al veïnat per tal que cada u pugués venir a assabentar-se i informar-se del que hauria de pagar, tot això abans que l'Ajuntament posés al cobrament els rebuts de contribucions especials. L'oficina va quedar tancada en el moment que això es produí. A partir d'aquell moment era l'Ajuntament el qui havia de respondre a les reclamacions.

—El volum d'obra ha estat superior al previst pel pla parcial de l'arquitecte senyor Tarrús?

—Sí, és evident. Jo crec que són els serveis tècnics de l'Ajuntament els que poden respondre a aquesta pregunta. L'Associació va vigilar la qualitat dels serveis dintre sempre d'unes possibilitats limitades, doncs eren els serveis tècnics de l'Ajuntament els qui tenien l'obligació de fer-ho.

El que l'Associació va proposar fou el canvi d'asfalt per un de qualitat superior que va ser acceptat, a càrrec dels propis veïns, desitjant que el servei de manteniment fos infim per la qualitat del mateix.

—A les obres hi ha hagut algun «desfase» de tipus econòmic?

—Això que em preguntes només ho pot respondre, d'una part els tècnics d'urbanisme de l'Ajuntament i per una altra la Intervenció, que són els qui han fet les certificacions d'obra i que deuen poder justificar sobradament en què s'han emprat els diners.

EL QUE NO PODEN FER ELS PARTITS ÉS TRASLLADAR UN PARLAMENT DE MADRID A L'AJUNTAMENT DE SANT FELIU

—Quin paper ha tingut la Comissió Especial de Vilartagues?

—Aquesta comissió, és a dir, els quatre partits a l'Ajuntament són els qui haurien de tenir els comptes clars, sinó, què hi feien? Ara bé, al final de les obres no s'ha donat cap explicació. Quin paper tenia aquesta comissió si tot funcionava? Jo em pregunto quines explicacions donaven als partits els seus representants.

Entenc que els representants dels partits tenien l'obligació d'estar-ne assabentats; no es pot utilitzar políticament un tema com el de Vilartagues on no hi ha una informació transparent.

ELS REPRESENTANTS DELS PARTITS A LA COMISSIÓ ESPECIAL DE VILARTAGUES TENIEN L'OBLIGACIÓ D'ESTAR-NE ASSABENTATS, SINÓ, QUÈ HI FEIEN?

—M'acaba de dir que Vilartagues s'utilitza políticament?

—Suposo que sí, que s'està utilitzant com suposo que més endavant s'utilitzaran altres «coses» de la vida de Sant Feliu. L'objectiu de l'Associació era fer les obres i fer complir el compromís que va acceptar l'Ajuntament amb els veïns, i això s'ha anat complint. Que hi ha morosos? Arreu n'hi ha. L'Ajuntament té força executiva suficient per a fer pagar.

—Què en penses de l'auditoria?

—No entenc la utilització política. Auditoria? Sí, però per a buscar les responsabilitats inicials de tot el procés de Vilartagues, no buscar tres peus al gat al final. Va haver-hi senyors que van iniciar tot aquest pecat que ha pagat Sant Feliu. Aquesta auditoria que demanen els partits és una lluita interna política de dintre l'Ajuntament que no porta res de bo per a Sant Feliu. S'està boicotejant la marxa de la Ciutat.

EL COMPORTAMENT DELS PARTITS A L'AJUNTAMENT NO BENEFICIA EN ABSOLUT LA DEMOCRÀCIA

—Dónes la culpa als que manen?, a l'oposició?

—Jo entenc la lluita política, però... el que no podem fer és traslladar un parlament de Madrid a l'Ajuntament de Sant Feliu, amb els seus articles tal o tal. No entenc com disset persones de Sant Feliu no es posen d'acord. El comportament dels partits a l'Ajuntament no beneficia en absolut la democràcia, només has d'anar als plens.

—Tothom parla de Vilartagues i l'Associació no s'ha manifestat públicament d'aquestes picabaralles.

—Jo crec que amb molt bon criteri. L'Associació no s'ha de sentir afectada en absolut perquè el que es discuteix a l'Ajuntament és una qüestió al marge.

—Qui va fe el «miracle» Vilartagues?

—La gran feina la van fer molts veïns de Vilartagues i Tueda de Dalt. Jo sol no me n'hagués sortit d'aquesta qüestió. Va haver-hi persones, no vull dir noms per a no descuidar-me'n cap, que varen treballar molt més que jo.

—Per què no et vas presentar per a ser reelegit?

—Per dues raons: la primera per problemes particulars que m'absorbien i segona, perquè entenia que l'Associació havia arribat a la majoria d'edat.

—Hi estàs lligat a l'Associació?

—No, en absolut. Però és evident que després de quatre anys de lluita no puc oblidar-me'n.

Text: MIQUEL MASSALLÉ.

Fotos: JOAN FERRER.

La Cooperativa de Consum SANTOS BOADA: Renovar-se o morir

El moviment cooperativista ha estat ofegat durant molts anys; la realitat, però, és que no ha arribat a desaparèixer, malgrat els entrebancs que hi posà la «Ley de Cooperativas» de 1942, que obligava la presència del clero i el «Movimiento». Per a nomenar les Juntes s'havia de presentar una terna i el «Sindicato» elegia.

El 19 de desembre del 1974, «las Cortes de Franco» aprovaven una nova «Ley de Cooperativas» que fou qualificada repetidament pels partidaris de l'Aliança Cooperativa Internacional, com a llei faltada d'independència.

Ara les coses han canviat. Sembla... que el Parlament de Catalunya ha d'elaborar properament la Llei de Cooperatives de Catalunya.

A Sant Feliu n'hi ha una de COOPERATIVA DE CONSUM: la Rvd. Sants Boada. ES CORCÓ ha reunit el President de la Junta Rectora, Sr. Joan Fontanella, l'administrador Sr. Caballé i l'ex-administrador Sr. Jaume Puig, amb els quals ha mantingut la següent conversa:

M.M. —Quins són els orígens de la C.C. Rvd. Sants Boada?

J.P. —Va néixer de la fusió de dues cooperatives, l'una la Sociedad Cooperativa la Guixolense (fundada el 25 de juny del 1898), l'altra, la Cooperativa Obrera de l'Ateneo Social (fundada l'any 1908), el president de la qual era el Rvd. Sants Boada. El 12 de juny del 1939, al saló d'espectacles «Victòria» es va fer una reunió general entre els socis d'ambdues cooperatives i es va acordar la fusió amb el nom de COOPERATIVA DE CONSUMO RVD. SANTOS BOADA; per l'Ateneo signaren l'acta Mariano Serra, Josep Pallí, Albert Granolleras, Agustí Viñas, Joan Feliu i Antoni Ametller. Per la Guixolense: Lluís Bussot, Julio Nadal, José Rigau, Joan Vila, Francisco Frigolé i Rosendo Reixach.

La Junta va quedar formada així: President, Antoni Ametller; Secretari, Mariano Saura i vocals: Joan Feliu, Agustí Viñas, Rosendo Reixach i Francisco Frigolé.

M.M. —Quins han estat fins avui els presidents de la Junta Rectora?

J.F. —...després de l'Antoni Ametller..., ah!, sí, en Claudi Isern, després el mestre Rutllant, i per últim, l'actual, Joan Fontanella.

MM. —Quins són els components de l'actual Junta Rectora?

J.P. —El president és en Joan Fontanella, el secretari en Miquel Saubí, el vice-president Josep Anglada, i els vocals Antoni Vázquez, Daniel Cros, Josep Forest i Pons Ragolta. Després hi ha el Consell de Vigilància format per tres socis cooperativistes: Lluís Vinyas, Josep Pallí i Antoni Budó.

M.M. —Molta gent es pregunta el perquè d'aquest canvi d'imatge de la Cooperativa. Com l'expliqueu?

Una cooperativa és una resposta col·lectiva en funció de la lluita contra l'especulació, l'adulteració, contra l'augment del cost de la vida. La idea de la cooperació és reunir un potencial de compra de molta gent per a poder comprar més, i en conseqüència més barat, i suprimir l'intermediari.

J.F. —Tot això que a la gent li pot semblar estrany, ho va aprovar una Junta Extraordinària de Socis que tingué lloc el dia 9 de març del 1980. En aquesta Junta vàrem acordar d'anar a la reestructuració de la botiga, perquè ens sortien competències i els socis es trobaven amb el dilema que moltes coses eren més cares aquí que a la competència.

A la reunió general jo, com a president, vaig demanar que s'autoritzés els crèdits necessaris per a anar en aquest canvi de modalitat.

Abans, però, vàrem anar a una cadena i a una altra mirant les condicions, i com a President vaig veure les possibilitats i així ho vaig exposar a la Junta General.

M.M. —Personalment he sentit comentaris que us acusen d'haver-vos venut a la cadena Aldi. És veritat?

J.F. —Això de cap manera, mai de la vida. L'esperit cooperativista és el mateix; tenim la sucursal que continua igual que abans, però gaudim dels mateixos preus que aquí.

M.M. —Quines són les causes que us impulsaren a la reestructuració?

J.P. —El 1979 es va veure que els beneficis havien baixat tant i tant, que vàrem veure que no podíem continuar així.

M.M. —A què creieu que fou degut aquest descens dels beneficis?

J.F. —Sense dubte a la competència i a les actuals estructures comercials.

M.M. —El descens de beneficis no pot ésser degut que hi hagi una sobrevaloració de les despeses fixes del personal de la cooperativa?

del poble

J.F. —No, no, de cap manera, aquí sempre es paga a raó del conveni del comerç detallista. Tingues en compte també, que la Junta Rectora no cobra ni cinc cèntims... Bé, cobren els desplaçaments que facin per raons del càrrec que tenen.

M.M. —Quants socis teniu?

J.F. —Ara hi ha 1.208 socis, més els aspirants d'ara que són més de seixanta.

M.M. —Quin és el capital Social de la Cooperativa?

J.F. —Mira, per un costat l'aportació dels socis (500 pessetes) i de l'altre el fons de reserva (que és del 12 i 1/2 per cent dels beneficis de cada exercici).

M.M. —Com es reparteix el benefici de la Cooperativa?

J.F. —El 75% amb bonificacions al soci; el 12 i 1/2 per cent va al fons de reserva i el 12 i 1/2 restant va per a obres socials.

M.M. —A què es dedica aquest 12 i 1/2 destinat a obres socials?

J.F. —Avui només ens arriba per a donar premis a la natalitat i subsidis de defunció. No fa gaire temps donàvem premis als vells que feia més de 25 anys que eren socis. També començarem una Biblioteca escolar que es va regalar als «Col·legis Nacionals».

M.M. —Com va ésser la Junta General?

J.F. —Hi va haver moltes preguntes, però finalment tothom va dir que sí a la reestructuració.

M.M. —Jo he sentit comentaris que diuen que el marge comercial que dona ALDI és molt petit, i que el fixa aquesta firma. És veritat això?

J.F. —Sí, és veritat, però si abans carregaven un marge comercial d'un 18 per cent i veníem una unitat, ara carreguem un 9% però venem cinc unitats. És a dir, el negoci es fa a mesura de girar, d'incrementar les vendes, i d'aquesta manera els socis en gaudeixen.

M.M. —Tornant a parlar del que diu la gent del carrer, crec que no s'entén la

política de portes obertes, és a dir, que tothom pugui entrar a comprar.

J.P. —El soci crec que ha de tenir clar que d'això se'n beneficia tothom, perquè així que la cooperativa té més volum de vendes i pot repartir més beneficis, es poden fer més coses.

M.M. —Teniu cap contracte amb ALDI?

J.F. —No, va venir ALDI perquè ens va fer millors condicions que els altres. Si ells volen, poden posar una altra botiga aquí, amb els mateixos preus nostres.

M.M. —ALDI és l'únic proveïdor?

J.P. —No, nosaltres tenim altres productes que ells no toquen, estem especialitzats en uns productes que reuneixen les màximes garanties de qualitat, pes, etc. Venem cafè, pa, arròs, bacallà, llet, ... de proveïdors de «solera», als quals els nostres socis estan acostumats.

M.M. —Vostès creuen que els principis cooperativistes de l'Associació Cooperativa Internacional es compleixen a la C. Sants Boada?

J.P. —Sí, evidentment... si la gent sabés què és la cooperació... de la resta de la competència no n'existiria ni la meitat. El cooperativista és l'Amo, la cooperació i el socialisme es pot dir que són la mateixa cosa. El capital no mana, hi ha un vot per individu (soci).

M.M. —Quines dificultats hi veuen vostès al cooperativisme avui?

J.P. —Primerament, l'existència dels grans establiments que són tant o més competents, amb els preus, que la cooperativa. Segonament, el desconeixement que té la gent dels principis cooperativistes.

Si no ens haguéssim adherit a ALDI, estic segur que algú altre hauria vingut aquí per a muntar un establiment.

M.M. —A la Junta General, no hi va haver cap proposta alternativa per a reestructurar la Cooperativa, que no passés per aquest contracte d'adhesió de compra?

J.F. —No, en absolut, l'única sortida amb l'actual estructura comercial és aquesta.

Nosaltres voldríem que els socis entenguessin que aquí es ven tan barat o més que en altres llocs, i que el soci vingui a comprar aquí, perquè aquí és a casa seva.

Entrevista: MIQUEL MASSALLÉ

Fotos: JOAN FERRER

Quin és el pes del sector comercial del Baix Empordà a Catalunya?

— Veiem quina és la dimensió dels establiments dintre del sector comercial:

L'Autoservei: establiment comercial que com a mínim té 120 m² de superfície.

El Superservei: establiment comercial de 120 m² fins a 400 m².

El Supermercat: establiment comercial que pot oscil·lar entre 400 i 250 m².

L'Hipermercat: de més de 2.500 metres quadrats.

— Veiem ara segons les dimensions els metres quadrats de superfície comercial per 1.000 habitants:

AUTOSERVEIS

COMARCA	m ² d'autoservei per cada 1.000 hab.
1. Baix Empordà	67,08
2. La Selva	55,71
3. Baix Penedès	36,57
4. Tarragonès	29,16
5. Garraf	25,76
6. Alt Empordà	24,62
7. Gironès	23,82
8. Garrotxa	19,17
9.

SUPERSERVEIS

COMARCA	m ² superservei per cada 1.000 hab.
1. Baix Penedès	117,15
2. Baix Empordà	58,17
3. Tarragonès	43,22
4. Selva	42,61
5.

SUPERMERCATS

COMARCA	m ² supermercat per cada 1.000 hab.
1. Baix Empordà	170,98
2. Alt Empordà	115,48
3. Gironès	39,63
4.

Com molt bé es pot veure en els quadres, la comarca del Baix Empordà és la que té més superfície comercial per habitant de tot Catalunya.

Font: M. Encarna Benaria, «L'Autoservei i el Superservei en el sector Comercial de Catalunya». La Botiga, n.º 4 (desembre 1980).

pàgina verda

«Informe global, any 2000»

«Els recursos per habitant disminuiran en un 50% en els propers vint anys; les reserves d'aigua, en un 35%; les reserves de fusta, en un 47%. A més a més, entre el 15% i el 20% de les espècies animals i vegetals hauran desaparegut d'aquí a l'any 2000. Entre 1975 i l'any 2000 els preus alimentaris augmentaran en un 95%, i els preus dels productes energètics, en un 15%».

Aquestes són unes quantes de les conclusions de l'«Informe global, any 2000», informe oficial que el govern nord-americà va fer públic segons les recerques que en aquest tema han dut a terme onze agències governamentals.

Procurant no caure en sensacionalismes, hom pot dir que el panorama que dibuixa aquest informe no és altra cosa que un futur trist i fosc; lamentablement el pessimisme davant aquestes conclusions és la postura més realista, i sobretot tenint en compte que aquesta vegada sembla que la qüestió no té escapatòria possible a nivells particulars o individuals: el futur pronosticat per l'informe fa referència a tot el planeta; lògicament, la solució —si és que encara queda temps per a trobar-ne una— s'ha de prendre a escala planetària.

L'informe no és fatalista d'una manera absoluta, doncs «si les tendències actuals segueixen llur camí, el món a l'any 2000 estarà molt més poblat, més contaminat, serà menys estable ecològicament i més vulnerable a les explosions que el món d'avui dia».

La condició per a arribar a aquest panorama de misèria és tan clara com ambigua: «si les tendències actuals segueixen llur camí...».

Al marge dels conflictes d'interessos de les diferents ideologies, no resulta gaire difícil intentar de fer l'esboç de quines són les «tendències actuals».

Avui dia el progrés científic i tecnològic ha esdevingut quelcom sumament complex, perquè llur comprensió pugui estar a l'abast de tothom, la ciència i la tecnologia han esdevingut un món on només hi ha lloc pels científics, els «especialistes». A la resta de persones només ens queda la possibilitat de jutjar aquest progrés pels seus resultats i conseqüències. I quins són els resultats?: Per tot el que va de centúria, hom pot fer la consideració que l'home en els països «desenvolupats», ha passat d'una situació en la que el treball anava encaminat cap a satisfer les seves necessitats bàsiques, a una altra situació on el treball s'ha dirigit cap a l'obtenció acumulativa de guanys, acompanyada d'una necessitat neuròtica de consum dels productes que el propi sistema ha anat posant a llur disposició, quedant, l'individu, atrapat en el joc que el mateix sistema ha generat: estimulació de necessitats artificioses - estimulació del consum que ha de satisfer aquestes necessitats. Tot això, allunyant-se cada vegada més de les necessitats reals, fins al punt d'arribar a no reconèixer-les.

Així hem perdut el sentit de la convivència, el sentit de la sexualitat, el sentit de l'alimentació, etc... Totes aquestes necessitats han quedat reduïdes a simples ombres de la seva primera funció; en el cas de l'alimentació, per exemple, l'individu no consumeix allò que realment el nodreix, sinó allò que resulta rendable d'èser consumit; igualment el gust pels aliments s'ha transformat des d'una qüestió de paladar a una qüestió de rendabilitat, etc., etc...

Tot això acompanyat per una neurosi de competitivitat i d'acumulació de riquesa, damunt la base de la depauperació i explotació dels països «menys desenvolupats» i de les classes socials més oprimides.

Tots aquests resultats són el malaurat producte d'una determinada forma de distribució del poder polític, econòmic, i del món del treball.

Aquesta és l'estructura damunt la qual hom ha desenrotllat les «tendències actuals».

Per a canviar aquestes tendències cal dur a terme, primerament, una remodelació d'aquesta estructura que les possibilita, perquè si no es fa així, totes les crides que hom fa, en el sentit que «cal apretar-se el cinturó», estalviar energia, etc., etc..., no són més que una trista demagògia llençada al buit, a la que ningú fa cas.

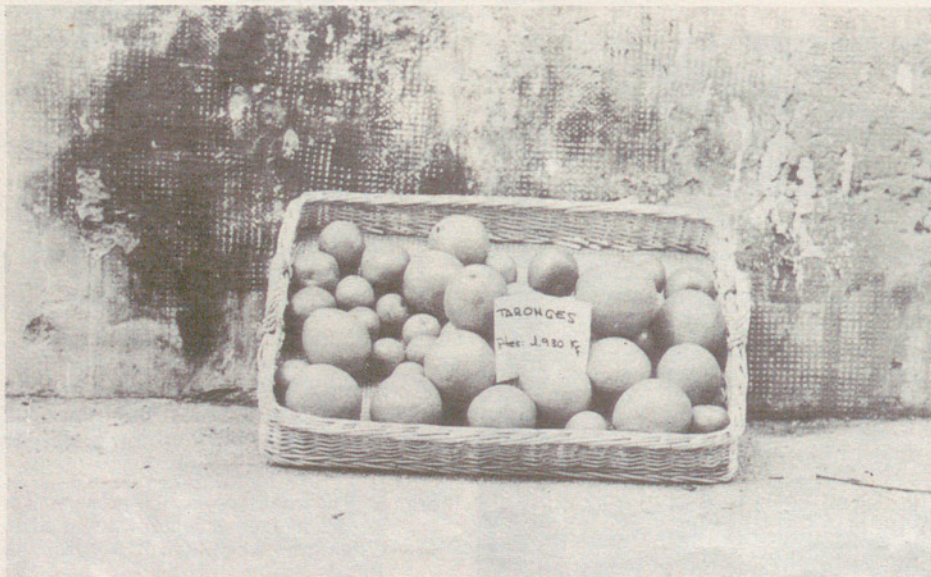
La situació és sumament greu com per a continuar jugant a frases panfletàries i a polèmiques ideològiques entre els partits polítics.

Si la vida al planeta s'està esgotant, s'esgota tot; i en aquesta situació qui no treballa per a aturar aquest procés (en la mesura que li sigui possible), està treballant en accelerar-lo.

Cal recuperar el reconeixement de les nostres necessitats reals, que són tant biològiques com culturals (les culturals, és ben cert, no són primàries com les biològiques, tanmateix per a nosaltres —espècie humana— són tan necessàries les unes com les altres), i sotmetre qualsevol mètode de producció a la satisfacció d'aquestes necessitats, sota un rigorós control de la incidència de la producció en l'equilibri ecològic.

Sens dubte que per a nosaltres, els ciutadans de Sant Feliu, aquesta situació no la sentim desesperada en la mateixa mesura que ho fa l'«Informe global, any 2000», això és degut que en una població pels volts dels 15.000 habitants, on la relació directa amb la naturalesa: mar, muntanya, etc..., és més o menys freqüent, i on la convivència no ha assolit encara els nivells de paroxisme i contradicció d'una gran ciutat, les contradiccions del sistema no han arribat a presentar-se'ns amb tota llur cruïda i violència. Tanmateix qui tingui un mínim nivell de consciència de la situació ecològica del nostre planeta, comprendrà ràpidament que la degradació del nostre entorn natural, per mitjà de les urbanitzacions, clubs nàutics, motors de combustió, desforestacions, plantacions d'espècies incompatibles, productes químics per a adobar la terra, caça i pesca indiscriminades, indústries contaminants, etc..., realitzats a escala local, és la petita contribució a la degradació i al cataclisme general que se'ns empassarà gradual o sobtadament a tots.

XAICA

Notes sobre quelcom que se'n diu reciclatge: Especialment dirigides a l'Ajuntament

Començaré donant una definició ben senzilla: **Reciclar**, com el nom ja indica, vol dir Ciclar altra vegada, és a dir, tornar al Cicle perquè pugui tornar a ser utilitzat, allò que ja ho fou en el transcurs d'aquest procés.

Menysprear ara mateix la utilitat d'unes deixalles, conseqüència lògica d'un determinat ús, vol dir que hauran de ser substituïdes pel seu equivalent en primeres matèries, que en el cas de l'Estat Espanyol han de ser en la seva majoria importades, representant això, com ja és sabut, unes importantíssimes despeses: A les importacions hem de sumar les despeses de l'aparent eliminació de les deixalles (aquí és on ha de jugar l'Ajuntament), eliminació que provoca una constant degradació del medi en el qual són llençades o cremades.

La supervivència i continuada evolució de les poblacions tant animals com vegetals (l'home és l'excepció), ha estat possible gràcies a un constant reciclatge, sense cap necessitat d'un consum extern d'energia no renovable, ni cap malbaratament de recursos.

Els ecosistemes naturals, i no descobreixo res de nou, són models de reciclatge perfecte, tot representa el seu paper i té la seva utilitat. El mot deixalla no existeix, ni té lloc en la Naturalesa. Podem emmirallar-nos tranquil·lament en aquesta i aprendre de la seva lògica, tanmateix fins ara no hem fet res més que seguir les nefastes directrius que ens han imposat els buròcrates i les multinacionals, agents enverinadors de la terra, el mar i el cel.

En parlar de reciclatge de deixalles, cal precisar què entenem amb aquest mot: Seria tot allò que a primer cop d'ull no té cap utilitat definida en termes econòmics, per tant i seguint la filosofia del Sistema, no serveix per a res. El cas més clar són les muntanyes d'escombraries que es formen en els voltants de les ciutats. A Sant Feliu ja són prou importants per tenir-les en compte: tant des de la perspectiva del cost econòmic que representa la seva recollida, com de la degradació de l'espai que inutilitzen.

Moltes vegades val la pena utilitzar i donar a conèixer dades, les quals són gairebé sempre marginades dels Anuaris d'Estadística. P.ex.: L'Estat Espanyol produeix més tones d'escombraries que de blat, acer, agris i carn junts. Les denominades «deixalles sòlides urbanes», arribaren a més de 9 milions de Tones durant el 1977. Un altre exemple interessant: Si fem el càlcul dels excrements sòlids (merda) que produïm els quasi 40 milions d'habitants de l'Estat Espanyol a raó de 250-350 grams/habitant/dia, obtenim la maca xifra de 4 milions de Tones any, d'excel·lent matèria orgànica, que suposaria i no és suposar gaire, reduir les despeses a la importació de fertilitzants (importem el 100% de fosfats), així com la possibilitat de produir metà combustible.

Avui mateix parlar de reciclatge no va pas més enllà de les conquestes tecnològiques aconseguïdes, les possibilitats que representa són molt importants i a tenir en compte: Primerament recuperariem espais a la brutícia. En segon lloc aconseguiríem primeres matèries escasses (alumini, paper, ferro, metà), les quals ara les hem d'anar a buscar a l'exterior, evitariem les despeses

d'energia en transformació, fariem rendibles en poder donar una nova alternativa als costos actuals, que representen la recollida d'escombraries i lògicament reduiríem nivells a la contaminació.

Aquestes quatre ratlles no han pretès res més que enunciar globalment l'existència d'una alternativa a la recollida d'escombraries. Les Plantes i Sistemes de Reciclatge són avui per avui possibilitats a curt termini. Fóra molt interessant que l'Ajuntament ho tingués en compte i mirés d'esbrinar tota la informació disponible. Per descomptat que des d'aquí oferim la nostra col·laboració.

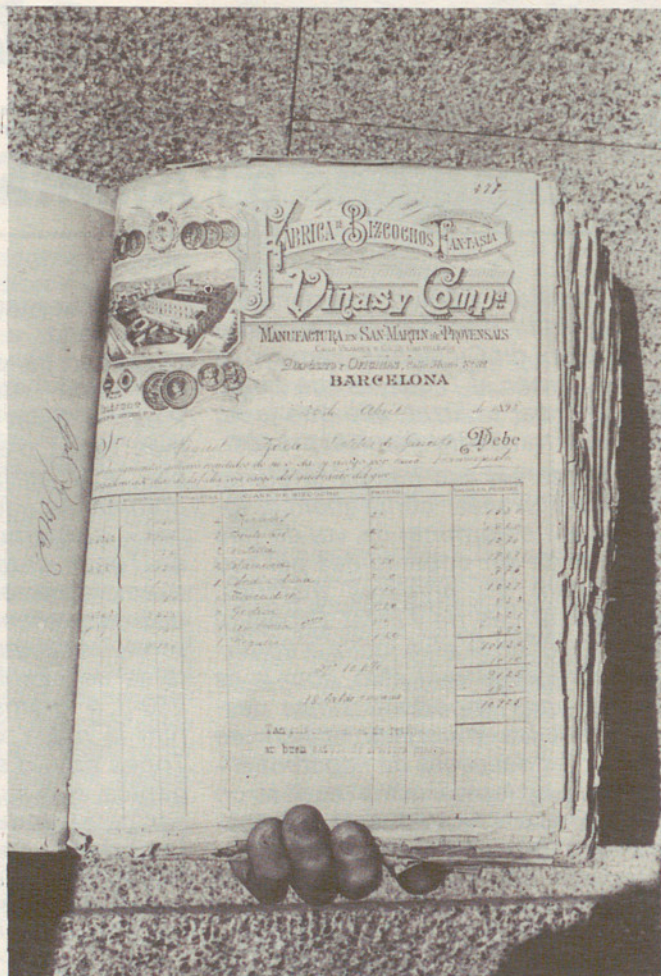
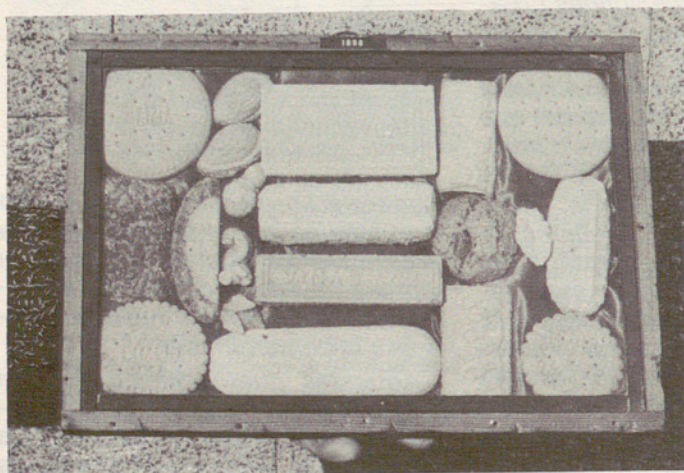
EMILI MASSALLÉ i GARRIGA

Les Galetes d'eu Fitó

Recentment, en portar a terme unes obres de reforma en un comerç de la ciutat, es va trobar un mostrari de galetes, que segons factures de compra existents, pertany a les darreries del segle passat. El seu estat de conservació excel·lent demostra que les matèries primeres per a la seva elaboració eren de la millor qualitat i al preu d'unes dues pessetes quilo. L'adulteració i la inflació devien ésser paraules poc conegudes en aquells temps, tan arraigades per desgràcia en els nostres dies.

FRANCESC FITÓ

Pintura i Decoració

JOSEP M.ª DONAT

Carrer Bilbao, 50, porta n.º 110
 (Grup Sot dels Canyers)
 Telèfon 32 31 86
 SANT FELIU DE GUIXOLS

RESTAURANT
 BARBACOA - GRILL

L'INFERN

Cuina Marinera

Sant Ramon, 41 - Telèfon 32 03 01
 SANT FELIU DE GUIXOLS

VOLEU
 MILLORAR EL NEGOCI?
 ANUNCIEU-VOS
 A 'ES CORCO'

EVOCANTE EL PASSAT ... QUÈ TENIM ARA?

Quan a mitjan del cinquanta vàrem venir a Sant Feliu convidats pel nostre inol·lidable amic, en Josep Maria Nadal i Sellarés, vàrem trobar-hi una ciutat inquieta, viva: malgrat les limitacions polítiques, socials i econòmiques del moment, hi havia una eufòria intel·lectual i artística que recordo molt bé que ens impressionà profundament donades les característiques dels homes que la cultivaven i els migrats recursos econòmics amb què comptaven.

Hi havia vetllades de teatre en el Vidal, no massa sovintejades, però sempre dignes; conferències sobre les més diverses temàtiques; algunes exposicions de pintura d'artistes locals i forans en centres no massa idonis si bé en els quals hom hi trobava un caliu humà que feia vibrar les fibres del cor despertant les nostres curiositats, admiració i respecte. Tot aquell moviment ens decidí afincar-nos a Sant Feliu.

De mica en mica vàrem conèixer força ganxons. El meu home, que era un gairebé apassionat i que tenia el do d'atreure l'atenció del jovent i dels que no ho eren tant, va fer-se aviat un cercle d'amistats que mantingué fins el moment del seu traspàs. Va fer-me'n conèixer algunes, no massa, car observà molt aviat que, a Sant Feliu, la majoria de les senyores només acompanyaven a llurs marits els caps de setmana i malgrat el nostre costum de sortir sempre junts tots els capvespres, sopar fora de casa i de retirar-nos a les «petites», optà per anar-se'n sol cap els voltants de mitja nit i reunir-se amb els companys en Eldorado, on la feien petar fins que els treien...

Una tarda, en Josep Maria Nadal vingué a casa i em proposà de col·laborar amb un grup de ganxons que feien teatre i volien ampliar llurs activitats artístiques en el camp de la música culta, per a la qual sentien gran afeció però els mancaven contactes adients per a emprendre la tasca. Donada la meua condició professional, va interessar-me la suggerència. Poques setmanes després, aquells xicots i noies que no eren pas més de quatre o cinc i Mossèn Benet, els quals no comptaven amb altres recursos que el seu entusiasme i, això sí, amb la Sala de la Catequística, on es prodigaven emparant-se en l'Agrupació Artística de Sant Feliu de Guixols, organitzaven la Secció de Música amb una dignitat mereixedora d'assolir els èxits més brillants. Treballaven amb un entusiasme i una bona fe realment admirables i varen organitzar concerts de categoria internacional ben reconeguda. Entre d'altres aconteixements dignes d'evocar amb enyorança, hi hagué la presentació de

«MUSICA ANTIQUAE DE PRAGA» un dels sextets més famosos del món, que portà instruments autèntics dels segles XIII fins el XVIII, propietat del govern txec, d'un valor incalculable. D'altres concerts de gran interès artístic, tingueren efecte en mesos successius fins que, per raons crematístiques, desaparegué aquella secció de música que havia nascut amb les més ambicioses esperances i en les que fins i tot el ballet hi havia trobat cabuda.

Recordo també que en ocasió d'un dels Aplecs de Pedralta, s'organitzaren uns Jocs Florals en els que hi aportà la seva lluminosa vehemència el poeta Octavi Saltor i en els que la cantant Cecília Fondevila, ens oferí un programa de cançons catalanes d'alt nivell poètic i musical. Per què no han tingut continuïtat aquells Jocs Florals que costaren tant d'esforç i que assoliren un èxit rotund?

Un altre record és el de l'activitat teatral que desenvolupava el senyor Escriba, a la botiga del qual, en el carrer de Sant Domènec, havíem anat sovint per a viure més d'aprop les seves inquietuds. Sortosament, aquesta és l'única faceta artística que amb més o menys freqüència es manté viva gràcies al C.E. Montclar d'una part i de l'altra a l'agrupació «L'Arlequí de Paper», les representacions públiques del qual segueixo amb delectança malgrat que desconec totalment qui són els seus organitzadors. Aprofito aquesta avinentesa per a felicitar ben cordialment a uns i altres i encoratjar-los a seguir una tasca tan noble i digna d'encomi i manifesto que ben sovint m'he preguntat: on assaja «L'Arlequí de Paper»? Com se les arreglen per a mantenir les seves activitats?

És molt de doldre que en una ciutat on tinc entès que en els anys 20 i 30, s'hi

havien representat regularment òperes de gran envergadura, sarsueles, que comptava amb una agrupació de «música da camera» permanent, que en les sessions cinematogràfiques del Vidal hi havia com a mínim un trio de corda i piano, en el moment present no hi hagi, almenys que ho sapiguem, cap conjunt que representi la música culta, ni el ballet, ni el folklore del país. Avui, que es parla tant de progrés intel·lectual i de cultura popular, manquen a Sant Feliu de Guixols **els mitjans més elementals** per assolir-los. La joventut, ha d'encofurnar-se en els caus menys recomanables per a passar-hi l'estona i, sovint, arriba a sentir l'avorriment per a no dir el fàstic, que els produeix certs ambients.

Hem tingut ocasió de parlar amb força jovent, xicots i noies de les més diverses procedències i cultura i hem arribat a la conclusió que, malgrat que alguns no saben ben bé què volen, sí agrairien que se'ls oferissin llocs d'esbarjo al marge de les tavernes en les que, vulguin o no, han de caure en el vici. Els cal un mitjà pel desenvolupament de llurs necessitats anímiques, el despertar d'aquelles inquietuds de les que parlàvem en el començament d'aquestes ratlles i que, en altres temps menys materialitzats, flotaven a l'ambient. Acudim doncs a «Es Corcó», per a demanar públicament al molt digne Batlle de Sant Feliu i al President de la Comissió Municipal de Cultura que hi posin el seu gra de sorra per a trobat i oferir a la ciutat un gran local on la joventut pugui acudir-hi per a cultivar llurs afeccions ja siguin recreatives, literàries o artístiques, que sigui el refugi **sa** en el qual hi trobi no solament un mitjà de relació social i humana, sinó que pugui crear-hi agrupacions teatrals, corals, instrumentals o simplement competicions de jocs que bé n'hi ha prou per a passar-hi ben agradablement, les curtes o les llargues hores de lleure.

No solament la joventut sinó que també el poble en pes, ho agrairia!

MARIA SOLANICH,
Vídua d'en Ricard Boadella

així treballa

L'OFICI de CISTELLER

En una cantonada, a prop de l'estació del carrilet, hi ha una botiga de cistells i d'objectes de vímet. Hi treballava el senyor Josep Pou, home que ha dedicat pràcticament tota la seva vida a fer l'ofici de cisteller, a treballar el vímet i la canya, a conèixer-los tan bé que, en féu del tracte amb aquests materials, un veritable art.

—Quan començà a aprendre l'ofici?

—Als catorze anys. Una companyia de cistells de Mataró va posar un taller a Amer amb 25 operaris. Devia ser l'any 1920. Es dedicaven a fer coves per a embarcar patates primerenques cap a Anglaterra. Aquest taller va fracassar en un any. Més tard, vaig treballar com a operari fent coves per a la indústria del suro a Cassà de la Selva, La Bisbal... Vaig arribar a Sant Feliu quan tenia divuit anys. Al carrer de Sant Domènec treballava d'operari i acabava de perfeccionar, dedicant-me de ple al cove fort per a la indústria del suro. Llavors es feien diferents tipus de coves segons el seu ús en el procés de fabricació dels taps. Hi havia coves de rentar, de tragar, de saltar, de triar...

—Quin material es fa servir bàsicament?

—El vímet pelat i la canya. Pel consum de Catalunya és suficient el vímet que hi ha a la zona dels voltants de Santa Coloma de Farners. La vimetera és una planta que dura d'uns 15 a 20 anys. Se li tallen de tant en tant els rebrots o vímets i aquests tornen a sortir periòdicament. A València i al nord d'Espanya es treballa amb un sistema diferent. El vímet del nord es cull quasibé tot a Palència. El tallen pel gener i el posen en manats petits lligats i coberts d'aigua. Quan arriba la primavera el posen en unes màquines i el pelen perquè quedi blanc. Una altra aplicació és la del vímet buf. Aquest es deixa assecat i es posa en unes calderes en ebullició durant unes quantes hores. La pela queda tova i tenyeix la fusta.

—Quines són les eines imprescindibles per a aquesta feina?

— Unes tisores de podar o de cisteller.

— Un ganivet corbat per pelar i per fer punxa.

— Una màquina manual amb quatre o sis ganivets que fan un joc de molla per pelar la canya.

Recordo quan encara aquí no n'hi havia i en vaig portar una de França.

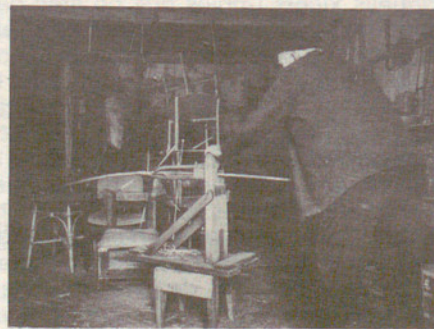
— Els esberladors, que arriben a fer de tres a vuit esberles d'una sola canya. Aquesta eina té un secret perquè els coves quedin realment ben fets. La canya no té el mateix gruix de dalt a baix i si es fa servir un esberlador amb el mateix nombre d'esberles de dalt a baix, com és natural, la canya queda prima d'un costat i gruixuda de l'altre. Els coves de Sant Feliu no són pas fets així i presenten tots, les canyes tallades d'una mateixa mida. Són molt més bonics. Nosaltres fem servir un esberlador de 5 ó de 4—començant pel costat prim— i, a mitja canya, quan engruixeix, hi posem 7 esberles.

— «Canal» o punxó amb un espai buit. Es fa servir per fer lloc entre el vímet per acabar o atacar.

—Quins són els passos del procés per a fer un cove?

—Per treballar el vímet blanc, s'ha de posar primer en remull dues hores com a mínim. Després es treu i ja s'hi pot treballar. S'ha de mantenir moll i si s'asseca, es torna a remullar.

Es comença fent una mena de cercol rodó amb vímet fi i una sèrie de muntants gruixuts. S'agafen vímets grossos i s'hi fa punxa amb el ganivet corbat. Se'n claven un o dos a cada muntant i seguidament es dobleguen punxant-los amb el ganivet perquè no es trenquin. Les puntes de dalt es lliguen amb un vímet (agafa la forma d'una gàbia de lloros). Amb tres vímets gruixuts del mateix tipus dels muntants, es fa el «primer remolí», que va entre el cercol i els vímets dels muntants. És el reforç que voreja el cul del cove i està en contacte amb el terre. Amb

vímet prim es fa el segon remolí. Aquest és el començament del cove i va a sobre de l'altre. Després, una vegada es tenen les canyes preparades, es col·loquen aquestes fent-les voltar i donant-les forma. Una vegada s'arriba a la mida d'alçada i d'amplada —final del teixit—, s'agafen unes canyes esberlades en tres. Se'ls fa punxa i es posen una per cada costat del muntant perquè el cove quedi més atapeït, agafi més cos.

Després es fa la vora. Se'n diu «vora plana», i consisteix en aplanar els vímets gruixuts i col·locar-los ordenadament en els seus «carrils» perquè quedi una cosa ordenada.

Un altre procés és el del vímet negre, amb el qual se'n fan només coves de tragar i algun altre cove molt poc utilitzat actualment. Aquest vímet ha d'estar quinze dies en remull. Després es treu de l'aigua i es deixa eixugar. Quan està eixut ja es pot treballar. Els culs dels coves ne-

gres són diferents. Un cop fet el cercol, els vímets van travesers i queda com un engraellat, talment com si els vímets quedessin teixits. Pels remolins i la canya se segueix el mateix procediment que l'altre. En arribar a dalt s'hi posen 2 ó 3 vímets amb una esberla de canya de tres per reforçar. Per fer la vora, es fa amb «vora de ramal», tot cargolant al voltant de l'acabat.

—Quin tipus de cove fa?

— Coves per a la indústria del suro (de saltar, de tragar).

— Paneres peixeres per a la subhasta del peix.

— Coves de copejar amb dues nanses molt altes.

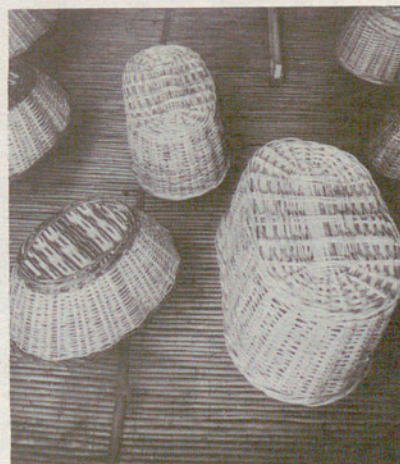
— Coves de jardiner.

— Cove de les pageses o d'«hortolà» de 25 cm. de fondària per una amplada de 45 cm.

— Cistells d'anar a buscar bolets, de diferents tipus: llargs, rodonets... Abans havia fet també molts coves per a posar les criatures.

Aquí s'acaba la llarga xerrada que mantinguérem amb Josep Pou. Ens explicà, com anècdota curiosa, que aquest any s'havia proveït d'un bon nombre de cistells d'anar a buscar bolets, però aquesta temporada el temps fou advers pels bolets i pel nostre simpàtic cisteller. Esperem que hi hagi sort la tardor vinent. Els cistells ja són a punt.

EUGÈNIA CROS

Assaig de crítica al PLA GENERAL D'ORDENACIÓ SUPRA-MUNICIPAL

El passat mes de febrer va finalitzar la tasca de recerca de dades per a l'elaboració del Pla General d'Ordenació Supra-Municipal de Sant Feliu de Guíxols i de les localitats veïnes de la Vall d'Aro.

Aquesta recerca de dades ha estat orientada, bàsicament, cap a l'obtenció —per part de l'equip encarregat d'aquesta tasca— de les **expectatives de creixement** que han formulat els diferents sectors socials d'aquestes localitats.

En concret, aquesta recollida de dades s'ha obtingut a partir d'una distribució de la població local en sectors: sector productiu, sector cultural, esportiu, etc. . . ., els quals també han estat consultats en funció de l'organització social establerta. És a dir, el sector productiu comporta la subdivisió en sector empresarial i sector sindical. El sector empresarial, en sector industrial, sector turístic, de la construcció, comercial, etc. . . .

Així, damunt d'aquesta distribució orgànica de la població local és com ha estat organitzada l'operació de consulta i al mateix temps de recollida de la informació.

Això s'ha dut a terme adreçant a aquests sectors, directament per l'A-

juntament o bé per la mediació de la Cambra de Comerç, unes enquestes en les quals cada sector consultat podia exposar les seves particulars perspectives de creixement i al mateix temps les suggerències que hom trobava escassants per tal d'assolir els nivells desitjats en el creixement.

Pel que fa referència als sectors cultural i esportiu, el procediment ha estat més simplificat: l'Ajuntament va convidar a una sessió els representants de les entitats d'aquests sectors en la qual l'equip contractat recollia les suggerències i les necessitats de creixement que aquests sectors formulaven.

Tota aquesta qüestió, per entrar més en el detall, fa referència a quina és la **diagnosi que l'equip que treballa en la confecció del Pla haurà d'emetre**, respecte de la situació en la qual es troba el sòl del nostre terme municipal, alhora que quines zones té previstes el nou Pla per al creixement i el desenvolupament dels diferents sectors productius, esportius, culturals, d'infraestructura, d'espais verds, etc. . . .

Aquest és l'esboç, en línies molt generals, de com hom ha plantejat i dut a terme aquesta fase d'avançament del Pla General d'Ordenació Supra-Municipal de Sant Feliu.

Hom ha procurat, i així ho ha manifestat l'equip encarregat de la tasca, que la planificació, diagnòsi i directrius a senyalar hagin estat realitzades d'una forma **científica i racional**, intentant de formular totes aquestes qüestions de tal forma que responguin a la **realitat de la situació social, territorial i urbanística** del nostre terme municipal.

— La urgència d'un nou Pla

Aquí voldria exposar un seguit de consideracions que fan referència a tota aquesta qüestió. El que mou la necessitat d'exposar-les no és cap mena d'interès en voler posar obstacles a l'elaboració del Pla; ans tot el contrari, car creiem que un Pla General d'Ordenació Supra-Municipal, científic i racional —tal com s'ha pretès—, del terme municipal de la nostra localitat (i també de tots els municipis) **és una de les carències que més hem patit des de fa molt temps**, necessitat que ha estat aprofitada per a posar en pràctica les més diverses especulacions, les quals han culminat en la desfeta urbanística, paisatgística i ecològica que tots coneixem.

Tanmateix això no vol dir que hàgim d'acceptar qualsevol alternativa a aquesta situació. Sobretot si la nova alternativa, aquesta nova distribució territorial, aquest nou Pla, en definitiva, no ofereix unes directrius que posin **límits a l'especulació dels interessos particulars**, quan aquests s'oposen als interessos generals, i que al mateix temps no garanteixi la satisfacció, en aquest terreny, de les **necessitats** dels ciutadans, irracionalment marginades.

Evidentment tampoc no volem dir amb això, que l'avançament del Pla no hagi observat totes aquestes circumstàncies, només hom vol remarcar la importància d'aquesta tasca, alhora que assenyalar la **importància vital** d'una nova ordenació territorial i urbanística.

— Les necessitats

Avui, en 1981, un Pla General d'Ordenació és quelcom més que una simple distribució d'espais per al desenvolupament dels sectors socials. Com també és quelcom més que una reordenació dels aspectes urbanístics d'una localitat. Actualment les necessitats, a escala global humana, han sofert una transformació i un agreujament qualitatiu i quantitativa superiors a les necessitats que hom tenia plantejades vint o trenta anys enrera.

La problemàtica de **la demografia, la qüestió ecològica, els problemes conseqüents a la continuïtat en els subministres energètics i alimentaris**, etc. . . , fan que qualsevol àmbit relacionat amb aspectes organitzatius humans —encara que aquests aspectes siguin a escala reduïda— hagi d'ésser tractat des d'una perspectiva que contempli totes aquestes qüestions.

Es tracta de veure que la confecció d'un nou Pla General d'Ordenació ha d'ésser realitzat en funció de les noves **necessitats** que han estat plantejades a la humanitat, a partir d'aquells problemes.

Aquí entenem per «científic i racional» no solament aquella planificació que té en compte les aspiracions sectorials de creixement, en funció de les necessitats també sectorials, sinó que per a nosaltres aquests adjectius fan referència a tot allò, que planificat de determinada forma, **respon a la satisfacció de les necessitats reals i no fictícies**, que sap distingir entre les voluntats que obeeixen als interessos particulars i els que obeeixen als generals. En definitiva, una planificació és racional i científica quan sap programar les **necessitats de creixement sectorials** supeditant-se a les **necessitats humanes**, molt més àm-

plies, més vitals, i sovint contraposades a aquelles necessitats sectorials.

Racionalitat i científicitat en el sector productiu, vol dir que aquest sector s'ha desenvolupat a partir de la planificació de les necessitats alimentàries, industrials, comercials . . . , a cobrir, i que aquest sector desenvolupat ha assolit un nivell tal en el qual és possible de satisfer aquelles necessitats reals de la població.

Es tracta d'una organització territorial en la qual es tingui en compte quines indústries són de primera necessitat i quines indústries són supèrflues; en definitiva, quin espai s'ha de destinar a les unes i quin espai a les altres.

També un Pla General d'Ordenació ha de tenir en compte les necessitats culturals de la comunitat. **Les necessitats culturals** si bé no presenten el caire d'urgència vital de les altres, sí que són **bàsiques** en la mesura que una comunitat cerqui un desenvolupament integral, i per tant plenament humà, dels seus components. En definitiva, es tracta de potenciar la modelació d'un entorn armònic, on l'individu i la comunitat puguin desenvolupar tots els seus aspectes de personalitat, emocionals, creatius, laborals, d'ensenyament, etc. . .

Tot això vol dir que qualsevol distribució territorial que hom faci ha de tenir en compte aquestes noves condicions. I tenir en compte això, voldrà dir que un Pla General d'Ordenació es veurà, sense cap dubte, enfrontat a l'actual concepció de **creixement i rendibilitat** alhora que a la distribució de la **riquesa i el poder**, els quals determinen en gran manera la desigualtat i altres característiques de l'actual sistema de satisfacció de les necessitats alimentàries, industrials, etc. . .

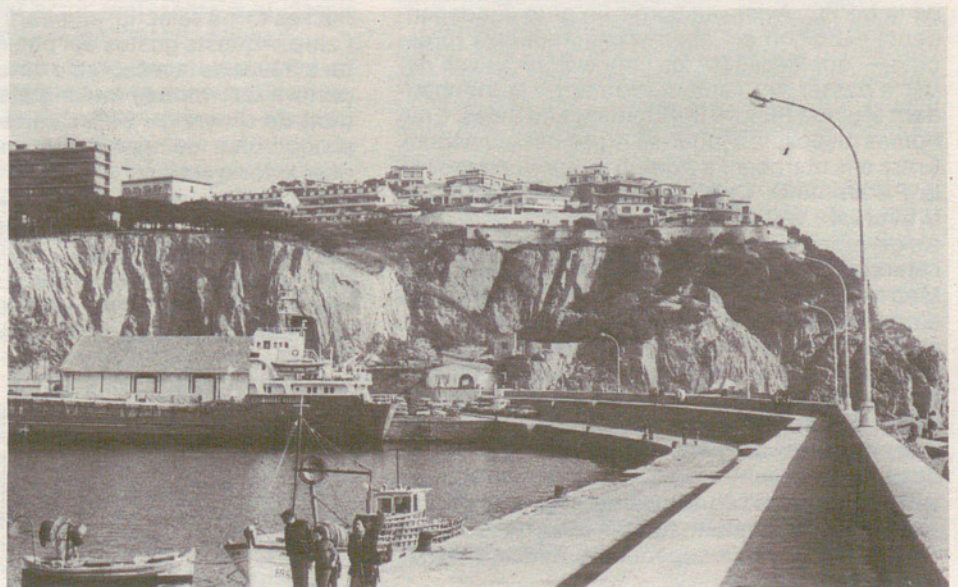
Un Pla d'Ordenació Territorial que pretengui que tot això no és de la seva incumbència, i no operi des d'aquesta perspectiva no esdevindrà res més que un **trist nou plantejament d'urgència** sense cap perspectiva d'èxit, i en definitiva suposarà allargar i agreujar tots els problemes que tenim plantejats i que necessiten una orientació i un tractament nous des de llurs pròpies estructures.

Nosaltres estem per un **Pla General d'Ordenació Supra-Municipal científic i racional**; per tant creiem molt convenient d'escoltar les necessitats i opinions dels sectors socials.

Però pensem que perquè el Pla pugui ésser qualificat de **científic i racional**, és del tot imprescindible que s'articuli amb els esforços realitzats en altres camps, encaminats també cap a una racionalització de la vida social, humana i natural, com són **els estudis demogràfics, la qüestió ecològica, i la planificació energètica i alimentària**, amb previsions a curt i a llarg termini. Com també resulta imprescindible de tenir present en tots aquest esforços, no solament la qüestió de les necessitats particulars enfront de les generals, sinó també l'articulació de les **nostres necessitats locals** (de la localitat, de la comarca . . .), **amb les necessitats globals** (país, estat . . .).

Qui vulgui veure en tot això un plantejament ingenu o utòpic de Pla General d'Ordenació Supra-Municipal de Sant Feliu, no pot deixar de pensar també —i la Història ho demostra— que el **que avui és una utopia o una fantasia, demà és una realitat que demana un tractament d'urgència**.

CORCONETS 2.ª REGIONAL
(Branca Revisionista)

Hollywood, fàbrica de mites

Als voltants de l'any 1905 la nova indústria del cinema es trobava profundament dividida. Per un costat hi havia un trust internacional, la **Mocion Pictures Patents Company (MPPC)**, dirigit per **Edison** i que agrupava les principals companyies cinematogràfiques: la **Biograph**, la **Vitagraph**, la **Essanay**, la **Kalem**, les franceses **Pathé** i **Méliès**, la distribuïdora de **George Kleine** i els productors **Lubin** i **Selig**. La finalitat d'aquest trust era imposar una disciplina de monopoli dins el mercat nord-americà.

Thomas Alva Edison (1847-1931) fou qui va impressionar per primera vegada pel·lícules cinematogràfiques i va ser també l'inventor d'aparells relacionats d'una manera o altra amb el cinema com són la làmpara d'incandescència, el fonògraf i el kinetoscopi. Per a la defensa de les seves patents, Edison no va dubtar en fer servir tot tipus de mitjans, des dels més estrictament legals fins a d'altres més aviat violents...

Qui s'atrevia a desafiar a Edison, es veia obligat a rodar les pel·lícules sota la protecció d'homes armats. L'anomenada «**guerra de les patents**» fou d'una gran violència i provocà nombroses víctimes. Malgrat això, el problema es va solucionar amb un gran banquet en el transcurs del qual es va arribar a un pacte entre les principals companyies, pacte que donà lloc al naixement de la **MPPC**.

Com hem dit, aquest trust imposà en el mercat del cinema una disciplina de monopoli. Tots els productors associats es van veure obligats a pagar a Edison un impost de mig centau per cada peu de pel·lícula impressionada. Els distribuïdors havien d'adquirir una llicència anual que costava cinc mil dòlars i cada exhibidor es veia obligat a cotitzar dos dòlars setmanals. Qui no complia aquesta disciplina imposada pel trust d'Edison, era perseguit judicialment sota l'acusació d'utilitzar aparells amb patents propietat de la MPPC. Es calcula que Edison, el dictador de la indústria nord-americana del cel·luloide, cobrava anualment per les seves patents més d'un milió de dòlars.

ELS INDEPENDENTS

Però com hem dit al principi, la indústria del cinema no estava tan sols formada pels associats de la MPPC. Aviat van sorgir un grup d'independents —Edison els anomenava «**outlaws** (proscrits)— que desafiant les imposicions es van negar a passar per l'embut i formaren la **Independent Mocion Picture Distributing and Sales**. Eren homes disposats a jugar-se la pell pel seu negoci. Entre ells hi trobem a **Adolph Zukor** (fundador de la **Paramount**), **Carl Laemmle** (fundador de la **Universal**), **Wilhelm Fuchs** (fundador de la **Fox**), els germans **Warner** (creadors de la **Warner Bros**) i **Marcus Loew** i **Samuel Goldfish** (creadors de la **Metro-Goldwyn-Mayer**). Aquests homes, tots ells d'origen jueu, van lliurar una dura batalla legal contra el trust d'Edison que no va ser guanyada fins l'any 1917 (els tribunals van acusar la MPPC de violació de la «**lleï antitrust**» promulgada l'any 1890). Mentre s'esperava la decisió judicial, els Independents van lluitar contra el trust per mitjà de pel·lícules realitzades amb el sistema europeu: artistes famosos i obres costoses. La resposta del públic fou contundent: tothom es va decantar per les pel·lícules dels independents. Acabava de néixer l'**Star-System**.

HOLLYWOOD, HOLLYWOOD...

Però l'artilleria del trust continuà produint víctimes fins que els independents decidiren canviar d'aires i buscar refugi cap a les terres menys poblades de l'oest. El lloc adient el van trobar prop de Los Angeles, en un paratge tranquil i lluminós, habitat antigament per les tribus Cahuenga i Cherokee. Aquell lloc, tranquil i solitari aviat deixà de ser-ho i es convertí en escenari de violentes disputes entre els mateixos independents que mesos abans havien lluitat contra la MPPC d'Edison.

León Trotsky, el revolucionari rus, fou testimoni excepcional d'aquestes picabaralles justament quan treballava de figurant a pel·lícules com «**The battle cry of peace**» (1916) de **Blackton** i «**My official wife**» (1916) de **James Young**.

Les productores organitzaven sabotatges i assalts contra les societats rivals i segons les cròniques de l'època, els estudis de **Kessel** i **Bauman** van ser assaltats per homes armats que portaven fins i tot un vell canó de la guerra civil.

Malgrat aquests inicis violents, en aquell lloc conegut com a Hollywood s'hi alçaria la més gran fàbrica de mites que hom pugui imaginar.

L'STAR SYSTEM

Com hem dit, l'**Star System** va néixer com una reacció de supervivència dels independents enfront la disciplina de monopoli muntada pel trust d'Edison. Però anem pas a pas. En els inicis del cinema, els «empresaris» volien preservar l'anomimat dels actors i actrius que constituïen d'aquesta manera una força de treball anònima i per tant barata. Les pel·lícules es projectaven sense «crèdits» (llista de noms dels artistes que hi actuen) ja que els «empresaris» veien molt clar que com més fama tinguessin els actors, més diners exigirien.

Amb l'aparició de companyies amb repertori d'actors estable (a imitació de les companyies de teatre) com per exemple la **Pathé** a França i la **Biograph** als EEUU, cada actor tenia un rol fixe. Així l'actor d'edat feia de pare, l'actor amb cara de pocs amics feia de «dolent», etc. El públic començà a associar cada rol amb un artista determinat i es tornà selectiu, admirant més un actor que l'altre. Aquests gustos del públic es van manifestar a través de la recaptació de les pel·lícules (ja es parlava del «**money making star**» o «**actor fabricant de diners**») i de les cartes del públic a les productores demanant informació sobre tal o qual actor o actriu.

El públic començà a donar noms als artistes, noms inventats ja que com s'ha dit les productores no donaven a conèixer la verdadera identitat dels seus actors. Així per exemple a la **Mary Pickford** el gran públic l'anomenà «**Little Mary**» per la seva cara jovènivola i els cabells rossos i arrissats.

El progrés en el llenguatge cinematogràfic i principalment l'adopció de la tècnica del primer pla, fou un factor decisiu en el naixement de l'**Star System**. El primer pla magnificà l'aparença física «acostant» el rostre de l'actor o actriu al pati de butaques i fent més fàcil la identificació i per tant la gratificació psicològica del públic.

L'aparició de l'estrella com a personatge mito-

DE MARY PICKFORD A WOODY ALLEN

lògic es produeix quan l'actor i el seu rol passen a la vida real i es confonen un amb l'altre (per exemple el gran seductor ho és també —o aparenta ser-ho— a la vida real).

L'aparició de revistes especialitzades ajuda sens cap dubte a aquesta identificació d'actor i arquetip, donant lloc al que alguns autors denominen «**ritual màgic-eròtic**» és a dir, l'adoració col·lectiva de l'estrella per part dels seus fans, que imiten la seva manera de vestir, de parlar, de comportar-se...

Cada estrella crea un estil que serà més o menys comercialitzat i que a la llarga crearà moda. «La forma de viure d'una estrella —diu l'economista **Bächlin**— és en si mateix una mercaderia». I com a mercaderia que dona bons guanys, l'estrella comença a exigir més diners. L'any 1909 **Mary Pickford** cobrava 70 dòlars a la setmana i al cap de set anys ja li'n pagaven més de 10 mil·lions...

La consolidació de l'**Star System** i l'anomenada política d'estrelles va comportant uns condicionaments que els productors ja no podien defugir. Des d'aquell moment, les pel·lícules es fan a mida de les estrelles o dit d'altra manera, els guions s'escriuran en funció de l'actor o l'actriu que hagi d'encarnar el paper principal. Com a contrapartida, les cases productores llançaran al mercat les noves estrelles amb la mateixa tècnica amb què es pot llançar una nova marca de cotxes, un cosmètic, una línia d'electrodomèstics, etc. **Carl Laemmle**, el fundador de la **Universal**, ja ho va deixar clar a l'afirmar que «la fabricació d'estrelles és una cosa primordial dins la indústria del film».

RECULL DE MITES

El primer arquetip creat per Hollywood fou el de la noia «**ingènua**» i «**virginal**» que tenia com a funció primordial servir de «premi» a les accions valeroses del protagonista masculí de la pel·lícula. Recordem que tot mite està reflectint una realitat social i que per tant no és d'estranyar que en una societat masculista, les pel·lícules també ho siguin. La representant principal d'aquest arquetip fou la rossa i angelical **Mary Pickford**, coneguda inicialment com a «**Little Mary**» i que després d'una espectacular ascensió artística fou aclamada per tot el públic com «**la nòvia d'Amèrica**» i fins i tot com «**la nòvia del món**». L'equivalent masculí de **Mary Pickford** va ser **Douglas Fairbanks**. Aquest actor representava el clàssic mite d'home aventurer, gimnàstic i asexual.

Després de la «**inocència juvenil**» apareix l'arquetip de la «**vampiresa**», «la dona fatal» carregada d'un alt contingut eròtic i que serà representada per l'actriu **Theda Bara**, una estrella llançada al firmament cinematogràfic pel departament publicitari de la **Fox**. Es va córrer la versió que la **Theda Bara** havia nascut al Sahara, fruit dels amors prohibits d'un oficial francès i d'una dona mora que va morir al donar a llum. Es deia també que el seu nom era un anagrama de les paraules «**mort àrab**» (en anglès, **arab death**).

Direm però que el seu veritable nom era **Theodosia Goodman** i va néixer a Cincinnati l'any 1890. Veiem doncs un cas de claríssima fabricació d'un mite, l'estrella que els publicistes de la **Fox** van anomenar «**la dona més perversa del món**». Amb ella i amb els seus personatges —**Carmen**, **Cleopatra**, **Safo**, **Salomé**, **Margarita Gautier**— la sexualitat va arribar per primera vegada a les pantalles, aixecant entre el públic grans passions i molta fúria entre les organitza-

cions puritanes. Com a anècdota direm que la censura obligava a «morir» a la **Theda Bara** al final de cada pel·lícula amb la qual cosa s'aconseguia un cert aire moralitzador.

Rodolfo Valentino és el personatge masculí simètric de la **Bara**. Encarna la mitologia del «**latin lover**», aquella llegenda de que l'home mediterrà és hipersexual. Les dones americanes es van enamorar de **Valentino**, la qual cosa no deixa de tenir una certa connotació masoquista ja que —com assenyalen alguns autors— el mite de l'«**amant llatí**» significa la sumissió sexual de la dona a un ser «inferior» (pels anglosaxons la raça llatina és inferior).

La I Guerra Mundial va ser una fita important per l'evolució de l'**Star System**. A la vida real, els homes van haver d'anar al front mentre que les dones es van incorporar massivament al món laboral. El cinema —com a mirall de la societat— va crear un nou arquetip, la «**flapper**», la dona teòricament emancipada. I diem teòricament ja que les protagonistes són noies que treballen tan sols fins que troben un marit.

Al cap d'uns anys, quan arriba la II Guerra Mundial, apareix el mite del «**bad-good boy**» que trenca amb la simplicitat anterior del «bo» i «dolent». **Bogart** representa aquest nou model en el que el personatge és «pur» i «autèntic» i això el fa entrar en conflicte amb el món en què viu (conflicte que el fa anar contra la llei, la moral, etc.). La censura obligava a un final punitiu per tal d'atenuar l'«amoralitat» del personatge.

Als anys 50 es produeix l'acceleració de la crisi del model familiar tradicional i aquesta situació també repercuteix en el cinema a través d'actors com **James Dean**. És un personatge que està en conflicte amb els seus pares. La seva vestimenta (blues jeans i eliminació de la corbata) es converteix en símbol de rebel·lió. **Brigitte Bardot** és el cas femení. És la «**femme-enfant**», la ingenuïtat de la nena i la personalitat de la dona adulta. Aporta a la pantalla una relativa llibertat sexual de la dona (l'home no tria la dona, sinó al revés).

Amb **Travolta** s'inventa l'anomenat «**disco-film**» que no és més que un intent de recuperar per al cinema el públic de les discoteques. **Travolta** vol ser el símbol d'una doble opressió: per treballador i per immigrant. Però per alliberar-se no cal trencar amb el Sistema: l'alliberament personal l'assoleix cada dissabte a la discoteca...

I finalment, podem parlar de **Woody Allen**, el darrer mite creat pel cinema americà. Si **Chaplin** i fins i tot els germans **Marx** aportaven a la pantalla un humor crític i no integrat en el sistema, **Woody Allen** està tant o més integrat que les hamburgueses...

I amb això no voldríem menysprear la gran capacitat creativa d'aquest amant de Manhattan. **Woody Allen** representa per al cinema americà la recuperació d'un públic intel·lectual partidari del cinema d'autor europeu.

Les seves darreres pel·lícules estan fetes a l'estil de **Bergman** i de **Fellini** però amb el regust i els tics clàssics de l'**american way of life** (mode de vida americà). **Woody Allen** és un geni, físicament petit i desmanegat sobre el qual recau una immensa problemàtica psicològica que serà solucionada amb la visita quasi diària al psiquiatra o tocant el clarinet en un club de Nova York. Actor i personatge es tornen a barrejar i el sistema continua integrant...

ANTONI DALMAU

Tot recordant Pau Vila . . . i les nostres escoles

Com n'estareu assabentats, aquest estiu, als seus 99 anys morí Pau Vila, compatriota nostre que excel·lí com a pedagog i geògraf i que, poc o molt, estigué relacionat amb les escoles de Sant Feliu, les escoles **d'abans**.

(He de dir que la finalitat d'aquestes línies no és tan sols «recuperar quelcom de la nostra història» —sense que aquesta, excessivament mal utilitzada expressió, vulgui significar en aquest cas la feina inútil de substituir uns herois i mites, per uns altres de més «demòcrates i nacionals»—, sinó, alhora, ullar críticament les nostres escoles actuals des de l'angle de l'evocació històrica, des del **corcó** del record).

Pau Vila i la tradició escolar de Sant Feliu: Escola Horaciana.

No podem ara i aquí contar fil per randa la vida d'aquest «català universal». Em limito a recordar que com a educador d'infants fou el creador de l'Escola Horaciana (1905); una escola que tingué com a objectiu educar la mainada dels treballadors i fer-ho d'una manera viva, interessant i agradable, tal com ho palesa el lema que escollí: «Ensenyar delectant», coneguda frase d'Horaci.

Així Pau Vila, juntament amb altres, iniciava una línia pedagògica que no seria, ni molt menys, privativa de la «gran» Barcelona; sinó que també, i potser abans, tingué un seriós desenvolupament a les comarques gironines. Adhuc a Sant Feliu hom pot trobar experiències interessants en aquest ram, que venien a continuar la remota tasca de Mn. Baldiri Rexach. Ja al segle di-

novè sorgí el Col·legi Vidal, que ben aviat era declarat «Institut Lliure», adherit a la Universitat de Barcelona. I el 1886 aquest mateix col·legi publicava una revista anual amb articles signats per B. Galí, Estartús . . . , i que tractava temes prou importants.

De la mateixa manera, el segle passat, funcionava ja una escola laica al carrer Algavira i, al seu entorn, una societat de «Fomento de la Enseñanza Laica».

Tenim notícia que a començaments de la nostra centúria existien algunes escoles d'aquella condició (o una, que successivament hom anomena): «La Verdad» (1904), «La Escuela Moderna» (1906), «La Luz del Progreso» (1907) i l'Escola Horaciana (1907).

Com podeu veure, el coneixement que tinc d'aquells centres escolars, ara per ara, és encara molt boirós.

Sigui com sigui, sabem que l'escola laica del carrer Algavira havia esdevingut, el 1907, «ESCOLA HORACIANA», inspirada per tant en l'experiència de Pau Vila que, el juliol d'aquell mateix any, vingué a Sant Feliu per a donar una conferència, a la sala Vidal, sobre l'«Escola Horaciana i el sentiment de cultura a l'Empordà». Naixia d'aquesta manera la Institució Horaciana de Cultura, que seria gestionada per una junta —portantveu d'un Patronat— i que passà per diverses vicissituds, segons la ideologia dels components de dita junta, i segons l'heterogenia personalitat dels educadors.

No cal fer aquí un estudi exhaustiu d'aquella institució escolar. Penso,

però, que en general els grups de pares (amb suport econòmic i moral per part d'algunes personalitats republicanes), entusiastes d'una pedagogia nova, que feien possible aquella experiència, i els mestres Joaquim Oller, Antoni Sabater, Casasola (famós mestre racionalista, ex-col·laborador de Ferrer i Guàrdia), Maria Duran, Antònia Maymon, Miquel Campuzano, Galo Mallol i muller, Josefina Formiga, Rosa Viader . . . , ideològicament llibertaris o no, amb més o menys encert i amb més o menys recursos tècnics, tots ells s'esforçaren per renovar l'escola, seguint els camins pedagògics iniciats, entre altres, per Pau Vila. És a dir, per a educar i transmetre coneixements d'una forma agradable, fent sovint sortides i intercanvis escolars; estimulants la cooperació (ells mateixos, els alumnes s'administraven el material) i eliminant tot esperit competitiu; defugint de l'estudi purament memorístic, fent treballar la imaginació. Tenien un petit jardí on hi plantaven flors . . . , i tot allò en règim de coeducació i de laització.

Malgrat tot, crec que, molt millor que jo, aquesta aventura escolar de l'Escola Horaciana la podrien explicar, a les pàgines d'ES CORCÓ, els exalumnes d'aquella, retent d'aquesta manera un humil i merescut homenatge a aquells pedagogs, avui oblidats.

No dubto que es realitzaren altres experiències i que hi hagueren altres pedagogs. En Salvador Albert, per exemple. Mestre i propagador tenaç de les noves idees per nombroses conferències al «Centro Instructivo Obrero», articles als diaris, classes gratuïtes . . . El seu llibre, certament molt dur, la «INVOLUCIÓ», publicat per Viader el 1908, versava ja sobre l'escola, el mestre i el deixeble. Fou pioner també del Moviment d'Extensió Universitària a Sant Feliu . . . , etc. Imagino que aquest aspecte de la personalitat de l'Albert ha estat poc estudiat.

I després de 1939?

Amb l'ocupació militar del 1939 s'anul·laren tots aquells esforços de renovació pedagògica, finant així la millor època de la nostra història de l'educació.

Malgrat tot, en plena etapa franquista, alguns grups de pares i mestres, al redós de la institució Rosa Sensat, s'arriscaren a recomençar, a mantenir la continuïtat d'aquella època heroica. Aquestes experiències, però, tenien lloc exclusivament a Barcelona i perifèria; mentre que les nostres comarques gironines, en altre temps pioneres d'aquell moviment, en restaven al marge. També Sant Feliu, si molt no m'equivoco.

Potser ara seria el moment de preguntar-nos fins a quin punt les nostres escoles actuals s'identifiquen amb aquella trajectòria educacional de les escoles d'«abans»: trajectòria que està força lluny del regressiu «Estatuto de Centros», que defensaren els partits més reaccionaris del país. Hores d'ara, s'estaria d'acord i es farien els possibles per acostar-nos a una utòpica escola ganxona i catalana, pública, laica i de qualitat pedagògica?

Explicar els mots amb els quals adjectivo l'escola, per a mi, ideal, exigiria escriure un llarg assaig que s'escapa de les meves possibilitats. Amb tot, aquí va una petita mostra:

Escola ganxona i, per això, catalana: És a dir, inserta, arrelada a la realitat socio-cultural del nostre poble. Que les programacions tinguessin com a punt de partida —i d'arribada— la realitat geogràfica, històrica, social, política, econòmica i cultural de Sant Feliu i, àdhuc, de Catalunya.

Escola pública: De servei públic, en la que nois i noies aprenguessin a viure el pluralisme real de la societat, que pretenem democràtica. Crec que l'escola no hauria de ser mai un instrument ideològic a mans de grups que adoctrin, sense respectar l'evolució individual i la llibertat dels nois.

Una escola autogestionada per alumnes, mestres i pares. Naturalment, en règim coeducatiu (que és quelcom infinitament més que la simple escola «mixta»).

Laica o aconfessional: Que respectés les diverses creences, religioses o no, i les particulars ideologies polítiques. Estimulant, això sí, els valors humans de solidaritat, cooperació (no competència), el respecte, el diàleg..., etc.

Amb la qual cosa no nego la possibilitat d'ensenyar seriosament el fenomen religiós —i l'ateu, per què no?— en tota l'amplitud del seu desenvolupament històric. Però el que s'acostuma a entendre per «catequesi» s'hauria de reservar a la intimitat recòndita de la família, o de la comunitat creient.

Escola de qualitat pedagògica: En el doble aspecte de la tasca pedagògica: en l'educacional i el d'aprenentatge. Preparació permanent dels mestres a nivell pedagògic i a nivell científic, i treball en equip.

Atenció i respecte dels diferents nivells, ritmes i capacitats individuals dels alumnes; seguiment del procés del grup-classe i de cada nen. Per tant, classes poc nombroses. Assemblees d'alumnes, colònies, revista escolar, excursions..., i un llarg etcètera.

Tot plegat forma part d'una utopia, que estimo indispensable. És la meua opinió.

Considero que temes tan importants, com aquests de l'escola, no poden ser tractats únicament per tècnics i polítics, que a voltes són o estan més enllà de la realitat quotidiana. Tot el contrari, penso que s'han de fer sentir les opinions de tots els veïns.

Pau Vila i la geografia a l'escola.

Pau Vila fou també un geògraf important. Sense pretenir fer-ne un recompte minuciós, ni molt menys, cal esmentar la seva bona feina en aquest terreny, realçant la geografia catalana a nivells científics i contribuint a un millor coneixement de les nostres terres.

De totes maneres, l'aspecte que més m'interessa remarcar aquí és el de l'ensenyament de la geografia. Són cèlebres aquelles frases seves que «la geografia es fa amb els peus»; «caminant, trepitjant la terra». També amb el cap i

el cor. Pau Vila pensava que, des de petits, els nens havien d'adquirir l'hàbit d'observació dels fenòmens naturals. I que mestres i mestresses havien de conèixer profundament l'entorn de l'escola, el poble i voltants, per després donar-ho a conèixer a llurs alumnes. Això suggereix que és elemental que els nostres fills redescobreixin «amb els peus» —i la motxilla si cal— Sant Feliu i els seus voltants, la Vall d'Aro, les Garrotxes..., i fins i tot, abans de «saber» els rius d'Àsia o els pics dels Andes. I una cosa semblant podríem dir de la història. Convindria que els nostres nois coneguessin la història del seu poble i de la seva comarca, abans d'estudiar la d'Egipte o Grècia.

Cadascun de nosaltres podria fer memòria, tot recordant Pau Vila, que cal estimar de debò la nostra terra i la nostra història, respectant el sòl que no pot degradar-se en simple mercaderia, el paisatge i l'equilibri ecològic.

ÀNGEL JIMÉNEZ

Institución Horaciana de Cultura

Escuela Horaciana

Fundada en 1907

San Feliu de Guixols 28 de Julio 1910

Magnif. Sr.

Debiendo celebrarse la solemnemente apertura de su Exposición de trabajos escolares el próximo lunes día 1.º de Agosto á las tres y media de la tarde, la Institución Horaciana de Cultura tiene el honor de invitar á asistir á dicho acto á este Magnif. Ayuntamiento, rogando al Magnif. Sr. Alcalde se sirva proceder á la apertura pública.

Correspondiendo á la deferencia del Ayuntamiento, una comisión de la Institución irá á la Casa Consistorial para acompañarle al local de la Exposición.

Viva V.ª M.ª muchos años.

Miguel Puig P. Sabater Assun

Magnif. Ayuntamiento Constit. de esta Ciudad

CORCONERIES

— Fonts acostades a l'Associació de Veïns de Vilartagues ens han indicat que ells no en saben res de les declaracions atribuïdes a un regidor segons les quals les obres d'urbanització del mencionat barri han estat fetes amb un luxe gairebé oriental. No hem pogut comprovar si la xarxa de clavegeres ha estat feta de marbre. El que sí sembla cert és que estan dotades d'aigua calenta o freda segons sigui estiu o hivern.

— S'avisava als veïns de Vilartagues que, si veuen gent amb cara de tècnic que prenen mides pels carrers, no s'esverin. No es tracta de tècnics de la Chevron Oil Company en recerca de petroli, sinó dels auditors contractats pel l'Ajuntament per a comprovar que ningú no s'ha emportat cap metre quadrat de carrer.

— No és cert que, per a calcular els metres cúbics de moviment de terres, els auditors ho facin posant l'orella a terra i escoltant. Aquest sistema era el que usaven els «auditors» sioux, apatxes o xeiens.

— Fonts acostades a la companyia que pretén urbanitzar la Volta de l'Ametller ens han fet saber que si s'hi troba petroli la destrossa podria ser més gran que no pas fent-hi xalets. Ens en donem per assabentats.

— Diuen que han vist l'alcalde de la ciutat parlant amb un empleat de FECSA. Ens hem posat en contacte amb En Josep Vicente que ens ha dit que no pensa donar permís per a instal·lar cap central nuclear a Sant Pol. Un empleat de FECSA ens ha dit que ell no en sap res.

— Al port de Palamós hi ha entrat un vaixell de més de 200 metres d'eslora carregat de contenidors; al de Sant Feliu, no.

— El coeficient d'habitabilitat de la zona compresa entre la plaça del Nord i el mar permet que hi puguin viure fins a 80.000 persones. Els construc-

tors es freguen les mans, solament de pensar-hi. Malgrat tot, es creu que no serà fàcil trobar els 80.000 «candidats».

— La sirena Lil·lia segueix als jardins Juli Garreta ensenyant —diuen alguns— les vergonyes del qui la va fer.

— Un grup de propietaris de finques urbanes pensa presentar un escrit de protesta a l'ajuntament per tal com es consideren perjudicats per la decisió presa de pintar l'edifici del mercat. Els edificis dels quals són propietaris queden, ara, en evidència.

— Si els tècnics de la Generalitat se'n surten i Déu no hi posa remei, l'autopista de Mataró arribarà a Sant Feliu. Es preveu que l'apoteòsica entrada sigui per la Casa Nova.

— Una autoritat de Catalunya lligada, com gairebé totes, als interessos de les companyies elèctriques i de la gran banca, ens ha fet saber que: «O nuclears o espelmes». No cal dir que NO li ha estat aplicada la legislació antiterrorista.

— Els pagesos de la vall d'Aro poden respirar tranquils: sembla que, de moment, l'INI no pensa instal·lar-hi una petroquímica bessona de la de Tarragona.

Publicitat gratuïta

La XEBRON'S OLI i COMPANYYS saluda els ciutadans de la Costa Brava amb motiu de trobar-se novament entre nosaltres.

«El motiu de la nostra tornada no és el petroli —com oportunament vàrem fer saber no se n'ha trobat, quina mala sort, oi?— sinó que hem vingut per a gaudir de la Mediterrània i de les seves meravelloses cales. Hem descobert grans possibilitats de negoci, és a dir: inversió, treball, etc., raó per la qual hem tornat per a instal·lar-nos-hi i contribuir al desenvolupament d'aquesta mar tan malaprofitada. Estem estudiant la possibilitat de plantar les torres que tenim per a l'extracció de petroli i, com que ja tothom sap que no n'hi ha, les dedicarem a torres d'observació. Potser crearem, fins i tot, una empresa de viatges turístics i així farem rendibles els petrolers. El dia que inaugurem la primera torre convidarem tots els batlles de la costa i podran gaudir d'una visió insòlita de la costa amb un panorama que, de ben segur, els deixarà bocabadats.

Tenim els nostres vaixells al port de Sant Feliu (per cert, no troben que hi ha pocs ports esportius a aquesta costa?) on podran, si són tan amables de visitar-nos, fer-se càrrec de les nostres veritables intencions.

Volem fer saber a tothom que nosaltres estem pel progrés. Suposem que vostès també; així que esperem una plàcida i agradable estada.

Aprofitem per a trametre'ls les salutacions de l'Oncle Sam i les congratulacions de Sa Poderosa Magestat El Dòlar».

XEBRON'S (Companyia d'Olis)

CORCONSULTORI de la doctora Portland

Obrim en aquest número una nova secció. És ni més ni menys que un consultori a través del qual els nostres lectors podran tenir resposta a qüestions que els preocupen. Per a fer-se càrrec d'un espai tan delicat hem hagut de cercar el personatge idoni i l'hem trobat en una persona dotada per a la psicologia i amb una gran experiència de la vida que no dubtem sabrà aconsellar-los en aquests temps de crisi dels valors espirituals quan sembla que milenis de civilització han d'ésser emportats per l'onada del materialisme. «Defensaré sempre —ens ha dit— els valors de la persona per sobre dels de la matèria, els de l'oprimit per sobre dels de l'opressor i aconsellaré d'acord amb aquests principis».

Resposta n.º 1. — A una fastiguejada:

—«He consultat la interpretació centripeta de la doctrina bisbalenca sobre el tema del divorci i no he trobat enlloc referència com a causa de dissolució del vincle que «al marit li put l'alè». Amiga, tens dues solucions: aguantar (el massoquisme, de vella i rànica tradició, està de moda) o bé «tirar-te al monte». És clar que primer caldria que consultessis algun membre del gremi de perfumistes i adroguers de la ciutat per si hi ha algun producte que pugui ajudar-te».

Resposta n.º 2. — Al veí n.º 348 d'una senyora estupefacta:

—«Penseu que, si la vostra veïna està tan bona com a vós us sembla, convé

que no badeu; pel que em dieu, vós sou casat i la vostra dona deu de tenir veïns, oi? Vull dir-vos que no us passi com a aquell que volia llana i va quedar esquilat».

Resposta n.º 3. — Al masculista número 4030854.

—«A la vostra carta m'expliqueu el tracte que doneu a la vostra «santa esposa» com vós mateix l'anomeneu; permeteu-me que us digui que la planyo pel purgatori que deu estar passant. Jo us aconsellaria que canviessiu de procedir però, com que al vostre escrit ja em dieu que no penseu fer-me cas, solament us faré una reflexió. Penseu que després del purgatori sol venir el cel i que, si ella pren consciència de la seva situació, us podrieu trobar en situació d'haver de fer grans les portes de casa vostra».

Resposta n.º 4. — A un susceptible:

—«Que no, home, que no! No podeu pas prendre com una premonició el fet de viure al carrer Àngel Guimerà (dit també de les banyes). No feu cas del que diu la gent. En conec que de fa molts anys hi viuen i com si visquessin al carrer Zorrilla, per exemple».

Resposta n.º 5. — A un exultat:

—«Pel to de la vostra carta es veu que, de l'Ajuntament, n'esteu fins al capdemunt. Vàlgui Déu, quin vocabulari!, i quins epítets! Si ens referim a la vostra

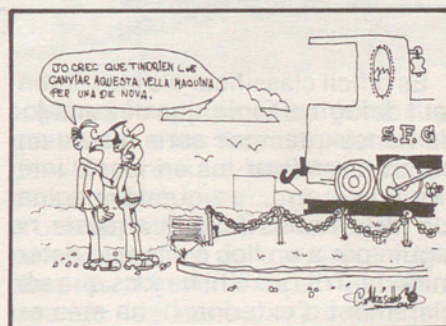
pregunta us he de dir que és totalment impossible —amb estadístiques a la mà— que tots ho siguin; de tota manera, i d'acord amb estudis científics de la màxima fiabilitat, haurem d'estar d'acord que algun n'hi deu haver. Per altra part, no ens n'hem de fer estranys: n'hi ha a les millors famílies».

Resposta n.º 6. — A un purità:

—«Ja m'ho crec, ja, que vàreu veure tot un eminentíssim cardenal de la Cúria Romana vestit «com il faut» ballant amb una cubana que ensenyava mig pit i un bon tros de cuixa i que estava molt bona i que...

Però home! Que no sabeu que aquell dia era Carnestoltes? Cuideu la vostra llengua que la maledicència és un vici molt lleig i normalment l'escàndol està, només, en el propi cervell del qui s'escandalitza.

Doctora PORTLAND

ES CORCÓ ACUSA REBUT

(Alguns lectors d'ES CORCÓ ens demanen que toquem temes que són del seu interès. Pensem complaure'ls en el que puguem (en tot fóra impossible: no som cap superman i menys ara que encara som tan joves). De moment el que farem és donar-los l'acús de rebut i fer un petit comentari del tema que ens proposen. No cal dir com agrim la seva col·laboració al temps que encoratgem a participar tothom qui hi tingui interès.

Recuperem les festes

...Coincideixo amb la vostra visió del que han de ser les festes: «la participació, el contacte entre els veïns, la naturalitat, el retorn a la naturalesa i als plaers que podem donar-nos a nosaltres mateixos, són característiques que haurien de poder ser aplicades a qual·sevol·la manifestació festiva».

D'això que proposeu, de recobrar els aplecs de Sant Baldiri, de Romanyà, La Divina Pastora..., hi estic totalment d'acord. Podeu comptar amb la meua adhesió i ajut en la mesura que em sigui possible.

La «Casa de la Vila»

...Llegint la vostra carta em pensava que us havieu equivocat de destinatari. No és ES CORCÓ, és Àncora, la revista que s'ha manifestat contrària al costum del

Sr. Alcalde de dir-ne «Casa de la Vila» del que ells consideren hauria de dir-se'n «Palacio Municipal». De tota manera i per tal que no sembli que vull fugir d'estudi us diré que, de moment, ja en conec tres que estan d'acord amb la denominació de «Casa de la Vila»: l'alcalde, vós i jo. També crec que la ciutat que no deu ser diferent de la resta del país, no està per a fer referèndums, almenys si el que cal decidir no és més que la qüestió de canvi de noms.

Sant Feliu al Mundial-82

...A mi no m'ha fet estrany que al Sr. López de Lerma l'hagin nomenat membre de la comissió de seguiment del mundial de futbol del 82: aquesta qüestió forma part de les atribucions dels diputats que d'aquesta manera defensen els interessos del país. Pensi que malgrat que és fill d'una ciutat a la que ni tant sols no hi ha un camp de futbol digne d'aquest nom, això no significa que no pugui estar al corrent i fins i tot ser un expert en l'esport de la pilota.

La vostra proposta de demanar-li que ens construeixi un camp de futbol no la veig massa viable, però si vostè ho diu... En fi, el senyor López de Lerma llegeix Es Corcó i ens podrà dir si hi ha alguna possibilitat.

HEU JUGAT MAI A...??

És un quadre que sovinteja a les nostres llars, quan els nanos, farts de «tele» i de joguina «que juga sola», s'ajueuen a l'estora del menjador i mormolen: M'avorreixo! Aleshores és quan els avis es sorprenen darrera de les troques de llana i dels diaris. «Sembla mentida —comenten—, quan teniem la vostra edat mai no ens avorriem. No teniem pas tants estris com vosaltres, però disfrutàvem com beneïts amb qualsevol cosa...». L'àvia diu que es feia nines amb caps de blat de moro i l'avi, amb un tros de fusta vella, es feia una espasa per a lluitar amb tot un campament de moros. Algun d'ells encara passejaria amb bicicleta si no fos per... Per la seva tendra vitalitat entenc que es posin les mans al cap quan senten que les criatures poden avorrir-se.

Està en l'esperit de tots recuperar aquella «qualsevol cosa» amb la que que els nostres avis s'ho passaven pipa! Recuperar-la —això ja ho sé— per a fer un article més o menys curiós i res més. Però si els nanos s'animen i deixen d'escalfar el sofà, seria bonic tornar a tenir els carrers esquitxats de quitxalla. Perquè (segons m'han dit) els reis varen baixar molt carregats de Sant Elm, però a les joguines ja se'ls han acabat les piles.

És difícil classificar els jocs. Intentant defugir el tòpic «joc de nens-joc de nenes», tampoc seria massa encertat classificar-los en jocs d'interior o de carrer, perquè la imaginació dels nanos fa que aquests no siguin per a un lloc o situació determinada. Tot i això hi ha jocs que són clarament d'exterior: hi ha més espai i és millor no sentir la mare cridar. Són entreteniments tals com:

Estàtues. Primer cal fer girar sobre ells mateixos els diferents jugadors que, en aturar-se, quedaran en una posició determinada a partir de la qual pensaran quina estàtua poden ser. Imàginariament es munta una botiga d'imatges diverses, que es mouen quan se'ls apreta un botó i escombren, canten o ballen. La botiguera, amb un somriure amable i sol·licit, obre la porta al comprador que comprarà l'estàtua que més li agradi. Però al cap d'un temps, l'estàtua no vol seguir sotmesa al caprici de l'amo i es revolta al darrera fins que l'atrapa.

L'espardenya o han passat els reis? Tots els jugadors s'asseuen en rotllana, acluquen els ulls i van preguntant: «Han passat els reis?». Mentre, un «rei» va voltant per l'exterior del cercle i deixa un objecte (un jersei, un paper, una sabata, un roc, etc.) darrera d'algú i exclama: Sí! Tothom palpa al seu darrera esperant trobar-hi l'objecte. El que el troba s'aixeca ràpidament i es posa a córrer darrera el rei, que si es deixa

atrapar abans d'asseure's al lloc del seu perseguidor, haurà de tornar a parar.

L'espardenya consisteix en el mateix, però l'objecte és fix: una espardenya.

Cavall fort. Tampoc cal explicar com es juga a cavall fort, perquè encara hi ha nanos que s'hi entretenen. El que no es fa és repetir en el transcurs del joc:

«Cavall fort,
bufa fort,
i quan no puguis més,
digues: fava!
de bon cor».

Jugar a la bruixa, les pestes, els plantats, rascats, etc. Alguna vegada he sentit que les criatures es proposaven de jugar «a pillla-pilla» quan, en realitat, aquí sempre n'hem dit «jugar a la bruixa». La bruixa, tancava les persones que havia agafat a casa seva, les feia bullir en un perol per a menjar-se-les i exhortava (molt més que el simple «pillla-pilla») la imaginació de manera encantadora.

Existeixen també formes més difícils, tals com els plantats, més entremeliades, com les pestes dels alts, dels baixos, dels coixos, etc., o més enginyosos com els rascats (Espanya i França o Marro).

La «cuit d'amagar». Aquest nom més s'ha d'esmentar, perquè s'hi juga encara. I també remarcar que el nom d'aquest joc no és «el escon-dite» si ho volem dir en català.

A la mila mula. Si dic que és «saltar al potro» potser alguns m'entendreu millor que no pas «a la mila mula». Però essent fidels, hem d'establir les diferències existents entre aquesta mila mula i el potro, diferències fonamentalment de fantasia. Si ara es tracta d'un aparell prefabricat, abans ho feia una persona que, si feia sortir el cap una mica més del compte, oïa l'advertència «el cap és de cucs» que li feien els seus companys. Si el que «catxava» no deia: «Me'n desdeixo», el saltador podia anar-lo picant fins que el cor li dies prou. El joc seguia mentre anaven cantant:

«A la una mila mula,
a les dues tota lluna,
a les tres, cantar i no dir res,
a les quatre, cames de catre,
a les cinc, marramiau ja et tinc,
a les sis, passar ben llis,
a les set, el cavall dret,
a les vuit, un bon recuit,
a les nou...
a les deu el pa ja és teu,
a les onze la catedral s'esfonsa,
a les dotze...».

Que marcava diferents modalitats de salt. Tot plegat, més humanitzat i més imaginatiu, com quasi tot...

Xancla. És inútil explicar com es juga a xancla, perquè ara, sortosament, es veuen els carrers dibuixats amb les diferents modalitats de xancla: de palet, de l'avió, de la pipa, etcètera.

Baldufa. Aquesta vegada, més que d'un joc haurem de parlar d'una demostració d'habilitat. Es tractava de fer roncar (rodar en «argot baldufer») una peça de fusta sobre una base petita i metàl·lica. Quan la baldufa roncava moltes estones sense moure's es deia que s'havia adormit. Existien formes diverses de competir i el punt culminant era quan, al crit de «ballant se plumen», es trencava la baldufa del contrari en llançar la pròpia.

La baldufa no s'ha perdut del tot, i encara alguna vegada es veuen nanos que hi juguen, als qui podem avisar que no es diu «trompo», sinó baldufa. Tanmateix, un nom ben simpàtic i rialler, no?

Díputs. L'etimologia d'aquest joc és ben curiosa, ve del mot «diputat» degut que, durant un temps, van sortir caixes de mistos amb fotografies dels diputats de l'època (per la mateixa raó a Tossa en deien «retratos»). Es dipositaven els díputs (el bocí de la caixa de mistos) dintre d'un espai limitat (un quadrat, un oval, una rodona) i el jugador, des d'una distància pre-establerta, llançava un bocí de fusta, més tard seria una sola de goma, a l'interior de l'espai per tal de fer-ne sortir algun. Els que sortien a fora eren el premi que es quedava aquell destre jugador.

Borittles. No se l'ha d'anomenar «canicas», sinó borittles, boleta, bola o bala. Es tracta de fer córrer per terra petites boles de vidre o metall impulsant-les amb els dits. Existien diferents maneres de jugar a borittles, que s'anaven complicant segons la modalitat:

Cercle: Posar les boles dintre d'un cercle i intentar treure-les amb una altra bola. **Sotet:** Es fa un sot i s'intenta introduir-hi les boles. **Diputats plantats:** Consisteix en treure els díputs de l'espai on es troben. La gent gran hi jugava també posant monedes de deu cèntims dintre del cercle.

Arrancar cebes. El nom no pot ser més significatiu. Els jugadors, asseguts a terra i agafats estretament per la cintura, han d'oferir resistència a les estrebades del «pagès» que intenta arrencar les cebes. Més d'una màniga de camisa ha quedat als dits del pagès que no pot amb la força de les cebes.

Bèlit. El joc del bèlit és semblant al beisbol anglosaxó. Primer cal jugar-se, a cara o creu per exemple, qui ha de tirar el bèlit. El que li toqui serà l'encarregat de llançar-lo i els altres hauran d'intentar empaitar-lo amb les mans. El bèlit és un tros de fusta afilat pels extrems, que es llança tan lluny com es pot amb un cop de pal (tipus tennis) al crit de: bèlit!, quan els altres contesten: Va! Si un dels

altres jugadors ha aconseguit emparar-lo, el torn de llançar el bèlit és aleshores d'ell. Si no és així el joc continua i el llançador s'acosta fins al lloc on ha caigut el bèlit i, mentre tots fan rotllo al voltant per tal d'emparar-lo, ell pica d'un extrem per fer-lo saltar. Si tampoc ningú no l'atrapa, el joc es repetirà fins a tres vegades.

D'altres diversions sí que es poden jugar a l'interior perquè són més tranquil·les i estàtiques. Eren perfectes pels dies de pluja o per quan algun amic estava malalt i se li anava a fer companyia:

Cap i trava o Cap i punta. El joc era habitualment per a nenes. Es necessitaven dues agulles de cap gros, de colors. La primera nena havia d'amagar una agulla dintre de la mà, i la segona havia de posar la seva al costat, endevinant en quina posició es trobava. Si coincidien guanyava la segona, i el premi que rebia era l'agulla de l'altra jugadora. Les nenes, que tan familiaritzades estaven en aquell temps a les agulles i a la costura, se les guardaven totes dins d'una llauneta, amb una mica de farina perquè no es rovellessin.

Passar l'anell. Els nens s'asseien en rodona i tancaven les mans com si preguessin. Un dels jugadors tindrà l'anell dins de les mans que haurà d'anar passant per les dels seus companys fins a deixar-la a algun d'ells sense que els altres jugadors se'n adonin. Una vegada feta la volta, assenyala als jugadors i a la vegada canta:

«Salta martell,
endevina qui té
la santa bona anell,
citrell, martell, budell».
«Salta martell,
endevina qui té
l'anell
caurà de l'escambell».

Quan la cançó s'acabava, la persona a qui estava assenyalant en aquell moment era qui havia d'endevinar qui tenia l'anell. Si ho encertava era ella qui passava l'anell aquesta volta, i sinó, hauria de pagar una penyora.

El pare carbasser.

«El pare carbasser
quan va anar a França
va portar sis carbasses».

«No, sis no, tres», «no, tres no, set», i el jugador número set, haurà d'esquivar ràpidament el torn i passar-lo al vuit, que si bada i no passa el torn a un altre número, pagarà una penyora.

Alguns entreteniments eren perfectes quan es tenia el bosc a pam de casa. O quan els nanos no els feia mandra caminar fins a la font de Monticalvari i anar a fer la berenada.

Joncs. S'agafen un manat de joncs, d'una mida de pam, i es deixen caure a terra. La gràcia està en anar llevant joncs del piló amb l'ajut d'un altre palet, i anant en compte de no moure'n cap. Si en treure un jonc es mouen els altres, el jugador queda desqualificat fins a la següent volta.

Més tard, els fabricants, amb la vista comercial que els caracteritza, van treure al mercat uns palets de plàstic que intentaven substituir els joncs.

Móres i espines. El joc (molt suggestiu per a les llamineres) començava després que haguessin anat a cercar móres i fet un bon piló. Dintre d'una de les móres del piló s'hi posava una espina de la mateixa mata i després d'haver-li tapat els ulls a una de les nenes, aquesta podia anar menjant móres. L'àpat acabava —però— quan la dels ulls embenats trobava l'espina. Aleshores començava el joc per a una altra nena... i a menjar mentre hi haguessin móres!

Aquests han estat alguns dels jocs, no tots. En definir «l'homus faber», algú sabia de la necessitat que l'ésser humà té de jugar amb el que l'envolta, i de la vella tradició del joc. En la història de l'home han existit moltes, moltes maneres d'omplir els buits de les estones del lleure, de posar un color a l'esbarjo.

Es necessari, però, remarcar la importància del nano en els jocs que hem citat anteriorment. A excepció feta dels jocs de la baldufa, cap i trava, bèlit, cèrcol, és la imaginació de l'infant la protagonista. És l'infant el que juga, la seva creativitat infinita, la fantasia de sentir-se bullir dins del perol de la buixa o de ser una estàtua grega que toca l'arpa. La joguina, en fi, és el nano i la seva capacitat de crear sense piles, ni corda, ni electricitat; només amb la seva ancestral predisposició a meravellar-se.

NÚRIA PUJOL I VALLS

OH NEW YORK, NEW YORK!!

Una visita a Nova York és, d'entrada, un retrobament amb aquelles imatges del nou món que hem vist mil i una vegada a les pel·lícules i a la televisió. Sí, talment com passa en els films, allí tot és possible, i la realitat esdevé quotidianament distorsionada pels fets de cada dia.

La competència sense límits és manifesta i latent: des dels gratacels més recents de l'illa de Manhattan, significativament anomenada «The Big Apple» (la gran poma/manzana), amb els noms de les multinacionals, que s'aixequen desafiadament cap al cel sense cap mena de vergonya (the twins-les bessones) i els no tan nous amb aire de modernisme decadent fins als programes de televisió on hi guanya aquell que aconseguix assolir la bogeria més inversemblant.

També la contradicció del sistema és clara i patent: al costat i més enllà de les grans avingudes amb botigues luxoses i de la gent que camina decidida a pilons, elegantment vestida, hi ha l'altra cara de la moneda, de la misèria immensa del Bronx i de Harlem, de la impotència de solucionar un problema social, dels pilons d'escombraries materials i humanes que d'una forma irreversible s'hi generen.

Però per altra banda, Nova York, pretén captar «l'amor», com diu l'eslogan, amb tota una sèrie de satisfaccions fora de mida. Et farà content si vols passejar-te tranquil·lament (excepte en el cas d'en John Lennon) de dia, de nit no ho vaig provar, en un parc immens al bell mig de la ciutat, al Central Park, on els esquiroles et vindran a saludar carinyosament com si et coneguessin de tota la vida. Podràs agafar el «Subway» o metro i amb una rapidesa bàrbara emergiràs en un altre continent, ple d'orientals amb parades al carrer, un Chinatown fascinant i comercialitzat, ple de restaurants xinesos gastronòmicament recomanats alguns d'ells pels millors periòdics de la ciutat i com anècdota curiosa, en un d'ells hi ha la fotografia d'en Kissinger que s'aprofita com a propaganda perquè un dia hi va anar a sopar.

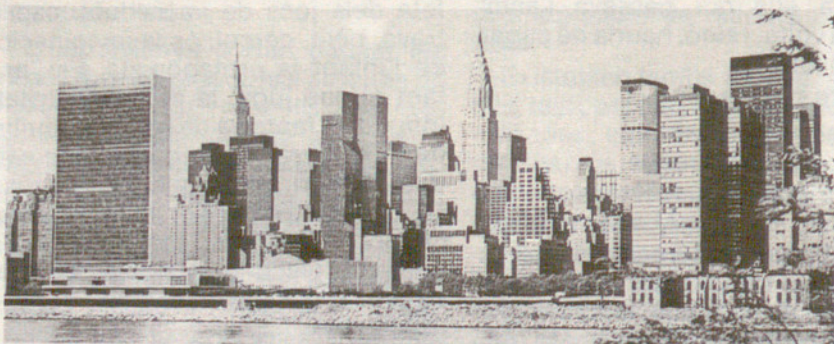
Hi ha també uns museus molt ben proveïts perquè amb diners s'ha comprat la cultura de mig món i no hi falta res. Exposicions d'artistes, de fotografia, obres de teatre...

És també un nucli de vida artística en tots els sentits, hi ha tot de galeries d'art amb obres de pintors europeus als aparadors, un barri «artístic» amb casetes no gaire altes, el «Grenwich Village», amb pubs i locals petits i acollidors on hi van començar a cantar, entre altres llocs, Joan Baez i Bob Dylan, amb concerts de jazz, amb música country, amb música de la New Wave... Oh consumisme sense mesura ni proporció!

Realment hi ha moltes coses atractives i llamineres com per pensar que t'hi estaries de bon grat una temporada satisfent la teva curiositat també sense límits, i aniries un dia a la nit a veure Woody Allen en aquell pub tan cèntric on hi toca cada dilluns el clarinet amb una banda de jazz; et passejaries tot un matí per aquelles inacabables avingudes escapçades per carrers numerats mentre la gent camina a un ritme molt marcat; quan volguessis una mica de cultura t'arribaries fins a un museu i t'assabentaries de la història dels pobles de l'Àsia o aprendries tot manipulant, unes quantes lleis de física, viatjaries per tot l'univers i quan estiguessis tip t'endinsaries enmig dels camins de roure roig del Central Park. Ah!, i fent de turista, pujaries fins a l'Empire State perquè la ciutat es rendís als teus peus o te l'aniries a mirar una mica més de lluny des de l'estàtua de la llibertat.

I la gent què? Això sí que és difícil d'explicar perquè s'ha de veure i és preocupant alhora, si com es diu, Nova York és el model d'allò que esdevindrà aquí dintre deu anys. Per acabar diria que Nova York és la lliçó més perfecta del món capitalista actual en el qual nosaltres també ens trobem immersos.

EUGÈNIA CROS

A la guàrdia urbana se li veu la pistola

Passeig gairebé solitari. Un cel ennuvolat acompanya aquest tranquil capvespre. Camino lentament, assaborint el passejar. Unes petjades fidels em guien amb el seu so. L'espai i el temps es barregen en la dimensió del meu cervell. Més que veure, sento passar la Casa Patxot, el Casino dels senyors... Els taxis damunt la sorra em fan botzinar: —Ja m'explicareu què cony feu, a qui sobre. La para banda de la Montdela, com si fos un petit monstre, m'obstrueix el pas. Faig l'imposada corba i travesso la carretera. Recomenço altra vegada entre un agradable no res, a resseguir unes sensacions, suaument inspirades, per aquesta línia, emmarcada entre el mar i la irracionalitat d'uns edificis nous. Continua la comunió espai-temps. De sobte la negra nit. Dues imatges encara difuses s'acosten. Baixo immediatament del setè cel. Penso que m'he equivocat de pel·lícula. Poso en dubte allò que veuen els meus ulls. Vull despertar! Em pesigo. No hi ha res a fer. Ja els tinc a sobre. Instintivament m'arracono. La seva mirada és penetrant i endurida. El cos tibet fa joc amb un estereotipat caminar de cinema. L'uniforme descordat, amb l'antena que surt de la butxaca del darrera, harmonitzen amb un ample cinyell. Penjant d'aquest, el fruit de la meua astorada preocupació: Una mortífera pistola. (Pobres automobilistes si no obeeixen les indicacions de la nostra Guàrdia Urbana, pobres peatons que es passin els semàfors en vermell, ai d'aquell que deixi el cotxe mal aparcats, pobret d'aquell que discuteixi una infracció...).

Amb ràpid i diligent cop d'ull em repassen de dalt a baix. Afortunadament tiren avall. Ara camino més de pressa, tinc la sensació que m'han perdonat la vida...

1000 i 1

NO DAMA NO LLUNA

Cau el joglar a la nit, i al cel, un estel es va fent lloc. Envaït per la nit cau el joglar per la dama, mentre les fulles tendres i sucoses s'aplanen i li preparen el jaç.

—(T'enyoraré estel, t'enyoraré, i se'm negaran els ulls quan senti que no reflecteixen la teva claror).

La dama, que al llarg del dia ha ofert la seva imatge a les aigües de l'estany del palau i a l'ànima del joglar, és ara aquesta lluna que banyen els raigs de l'estel tendre i tímid. El que ofegaran les lluentors del primer sol. La mà del joglar, ara en somnis, acarona la lluna. Sent tremolar l'astre fred als dits.

—(I la meva mà et dibuixarà allí, en el redós on el cel és més blavós. I sentiré, potser, el mateix que tu quan ho feies. I miraré no sé pas com aquesta lluna gelida i indiferent que s'enalteix com una dona formosa, buida i altiva).

El parpalleig agonitzant de l'estel defuig la música dels altres estels. Ell no gosa fer abús de la seva lluentor i vol tancar-se en algun racó amagat de l'espai. Potser per a no sentir-se observat per la cínica mirada de la dama blanca: fent un inútil esforç, com el joglar quan mira de cercar calor entre les mans que llisquen encara sobre la lluna.

—(M'és difícil explicar l'amor que vesses, lluna, en cada vaporada lluent i, sobretot, descriure per què ho fas ara, quan eixes l'última alenada suau, la que ja no tornaré a veure des del meu balcó obert al cel).

L'estel no tingué sort en escollir el lloc al firmament. Aquí on és, ha de contemplar forçosament la història del joglar. La seva pròpia història.

—(Quan vegi, estel, el teu espai fosc, quan aparegui el teu lloc buit a les nits estivals, sentiré un batec a la pell i voldré ser amb tu. Em prendrà la follia perquè més que mai sentiré, encegat, el desig de dir el teu amor, per la lluna).

Cap ocell no hi és de més al cel per al joglar, ni de nit ni de dia, si imagina les seves paraules plorades als ulls de la dama. I és ara, quan la somia, que cap ocell no hi és de més al cel.

—(...perquè «és quan dormo que hi veig clar», quan et puc veure, i puc delectar-me quan, tot sentint-te més a prop, marxa sola la por de perdre't).

M.^a del Pilar Mundet i Torres

MÉS ENLLÀ DELS ULLS

T'he dit que estava sol
és mentida.

Hi ha un món que tu no coneixes,
ni coneixeràs mai.

Hi ha un món fora d'aquest món:

sense números,
sense presos,
sense títols,
sense sexe,
sense carn,

que tu no coneixes,
ni coneixeràs mai.

Voltaràs, viuràs, . . . experimentaràs,
les teves materials experiències.

Però no viuràs aquest món
que és el més bonic,
el més real, el més pur.

Ets massa materialista
per a viure, per a notar, per a sentir,
per a palpar, per a . . . estimar.

Aquest món no te'l puc explicar; però sí sentir . . .
Està aquí!!!!

En aquest banc,
entre aquests arbres,
davant el mar.

No el veus?

No el sents?

És humà!!!!!!

Viu! . . . té vida!!!

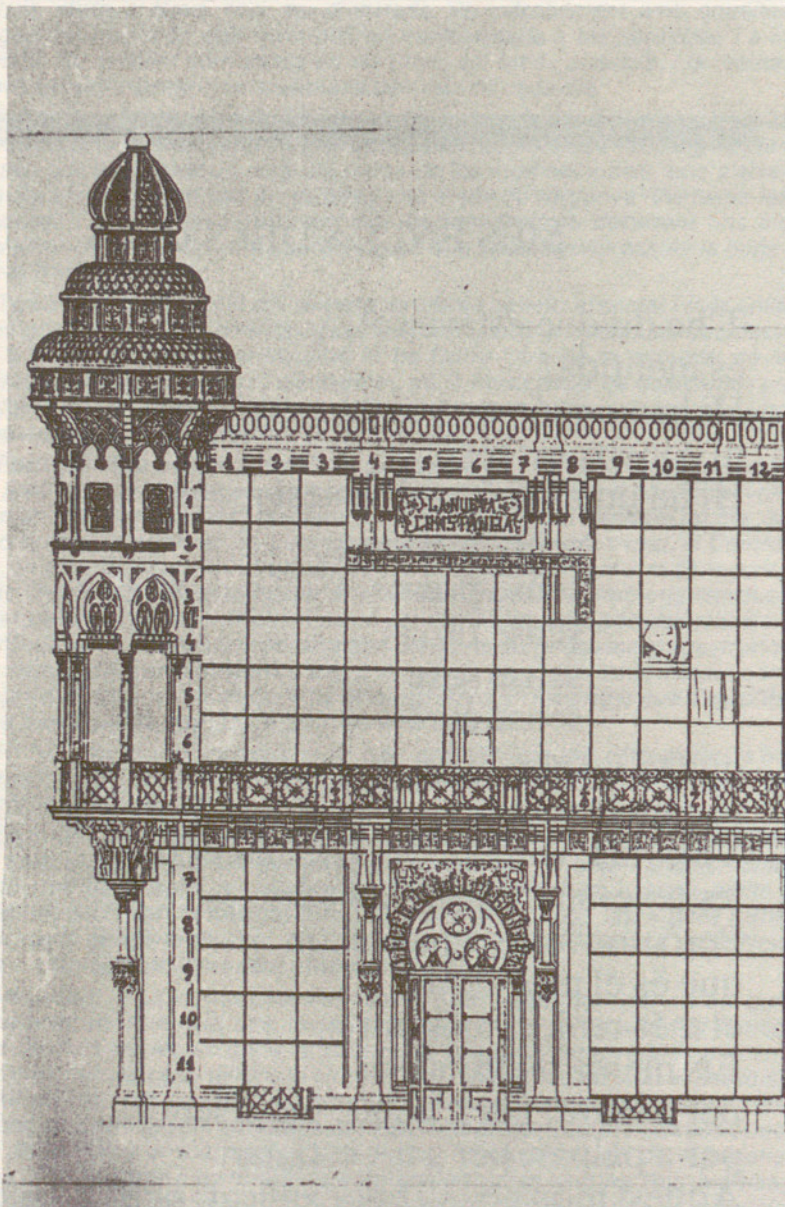
M'emplena!!!!!!

Bah! . . . ets massa materialista.

Perquè m'estàs preguntant . . . on és?

E. C.

corcograma

HORIZONTALS

1. Casa de camp. Pala de tall acerat. -
2. Dit d'un lloc plaent a la vista. Dit d'una pesona molt eixerida. -
3. Arquitecte autor del plànol del Casino. Espai de temps comprès entre punta de dia i mig dia. -
4. Que abusa de l'argumentació sil·logística. Dues lletres d'oval. -
5. Narrativa. Vocal. -
6. Natural de Grècia. Òrgan femení de la flor. -
7. Part superior del cos de l'home. Lloc de moltes eres. -
8. Ruc. Entre els jueus, doctor de la llei. -
9. Vas més alt que ample per a guardar-hi conserves. Humor serós que raja dels tumors malignes. -
10. Extremitat dels ocells. No drissa. -
11. En molt petit nombre. Menjada que hom fa diàriament a hores fixades.

VERTICALS

1. Relatiu al mes de maig. Castrar. -
2. Fermar amb l'amura. Al rev., ocell de camp (alauda arvensis). -
3. Al rev. i pl., festí en què es menja i beu immoderadament. Trencar. -
4. Llibre de la llei dels jueus. -
5. Al rev., terme infantívol per a designar el cavall. -
6. Al rev., tret. -
7. Al rev., lloc ocupat per un cos de tropes per una operació militar. -
8. Prefix que significa tres. -
9. Al rev., natural de Siam. Nom d'una constel·lació boreal al sud de Taure. -
10. Gos de presa. Al rev., adjectiu possessiu femení. Al rev., donar cop amb una maça. -
11. Bes, besada. Vocal. Al rev., prepara, amaneix, aparella. -
12. Al rev., israelita de la tribu de Leví. Que té la forma d'una lira.

SOPA DE PEIXOS

A	V	O	X	N	A	E	S	L	P	E	S
C	S	A	D	O	R	U	S	O	L	I	T
A	A	R	I	S	R	C	O	N	G	R	E
A	R	S	E	E	U	D	A	O	M	U	L
N	D	B	L	T	B	E	D	L	P	L	E
N	I	L	O	Y	A	A	L	I	E	O	A
M	N	B	S	G	U	O	R	G	S	R	U
L	A	L	S	G	A	D	A	A	E	A	V
I	Ç	S	N	I	O	P	N	A	T	D	R
I	U	E	M	I	R	A	P	L	A	A	I
G	L	U	A	O	R	R	A	B	O	L	L
L	L	D	E	L	F	O	R	N	D	A	L

SOPA DE PEIXOS

Localitzeu, entre les lletres del requadre i llegint-les en qualsevol sentit, els noms de 12 peixos. Amb la resta de les lletres i en horitzontal, llegireu també un pensament de Joan Alcover.

El «footing»: esport i salut

D'un temps ençà no és difícil sortir al carrer, a la carretera, al camp o a la platja i trobar-te un nen, un jove, una persona de mitja edat o un jubilat, amb un xàndal i caminant o corrent una mica.

Fer això és el que s'anomena típicament fer «footing» o «Joging», cosa que no és ben certa ja que aquesta segona paraula representa una altra manera de córrer.

Aquest esport, que més popular no ho pot ésser, ja que tothom el pot practicar d'acord amb les seves condicions físiques, i per la seva pràctica té un bon lloc a la ciutat, doncs avui a Sant Feliu tenim una pista de footing, o circuit natural com s'anomenà per primer cop a Suïssa ara fa uns 14 anys, i on es va fer per ajudar a l'home modern en la seva lluita contra la mandra física —tots coneixem l'alt grau de mecanització que s'ha produït en aquest petit país alpi— i els convenia una forma de trencar la monotonia i cuidar la salut. Ara aquest fet és una característica occidental.

Com que cal aprofitar i potenciar el que tenim, potser cal donar

una mica d'informació general que servirà per a ajudar a aquells que no el practiquen ni el coneixen, i així vagin al nostre circuit situat a la sortida de la vila, a prop del camp de futbol de Vilartagues i els magatzems del butà.

El footing és un esport que es fa en una distància d'entre 2 i 5 quilòmetres, i hauria d'haver-hi un nombre determinat d'estacions en les que es realitza un exercici determinat; en cas de no existir aquestes estacions és aconsellable que personalment un s'estableixi certs exercicis oportuns, o busqui algun full informatiu que parli d'aquest tema (que són nombrosos).

És important destacar les següents característiques:

- Treball no gaire fort.
- Practicable en terreny llis i flexible.
- Pot durar entre 30 i 40 minuts, el que equival a una hora de gimnàstica tradicional.
- S'ha de realitzar un treball de deixondament.
- Hom consumeix l'oxigen que inspira, no les reserves.
- Millora el sistema cardiovascular.

S'ha de tenir en compte que no és un circuit per a fer-hi competició, hom va corrent al seu ritme, sense preocupar-se si és adelantat per algú.

Potser cal afegir també el material a utilitzar, encara que és un tema tractat sovint en molts llocs; aquest seria:

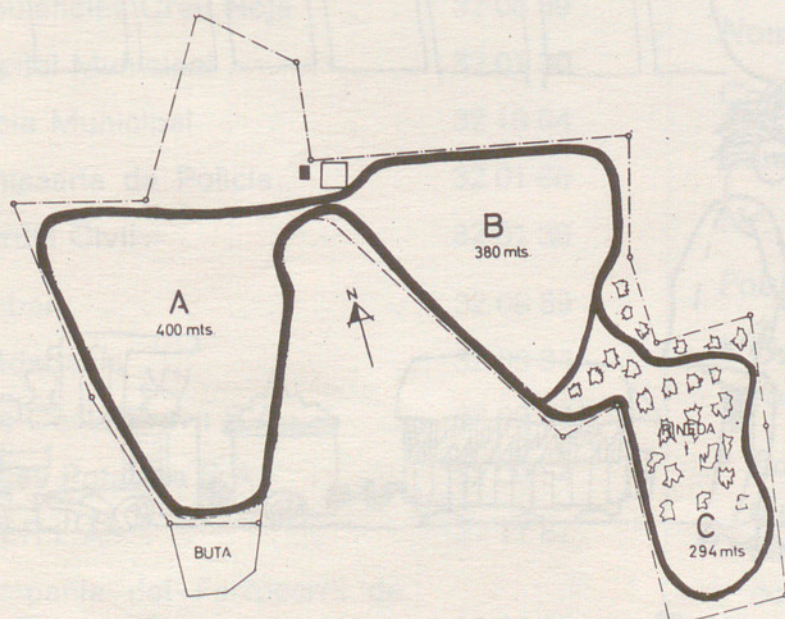
- Mitjons de cotó.
- Sabatilles d'esport.
- Xàndal.
- Roba d'abric a l'acabar.

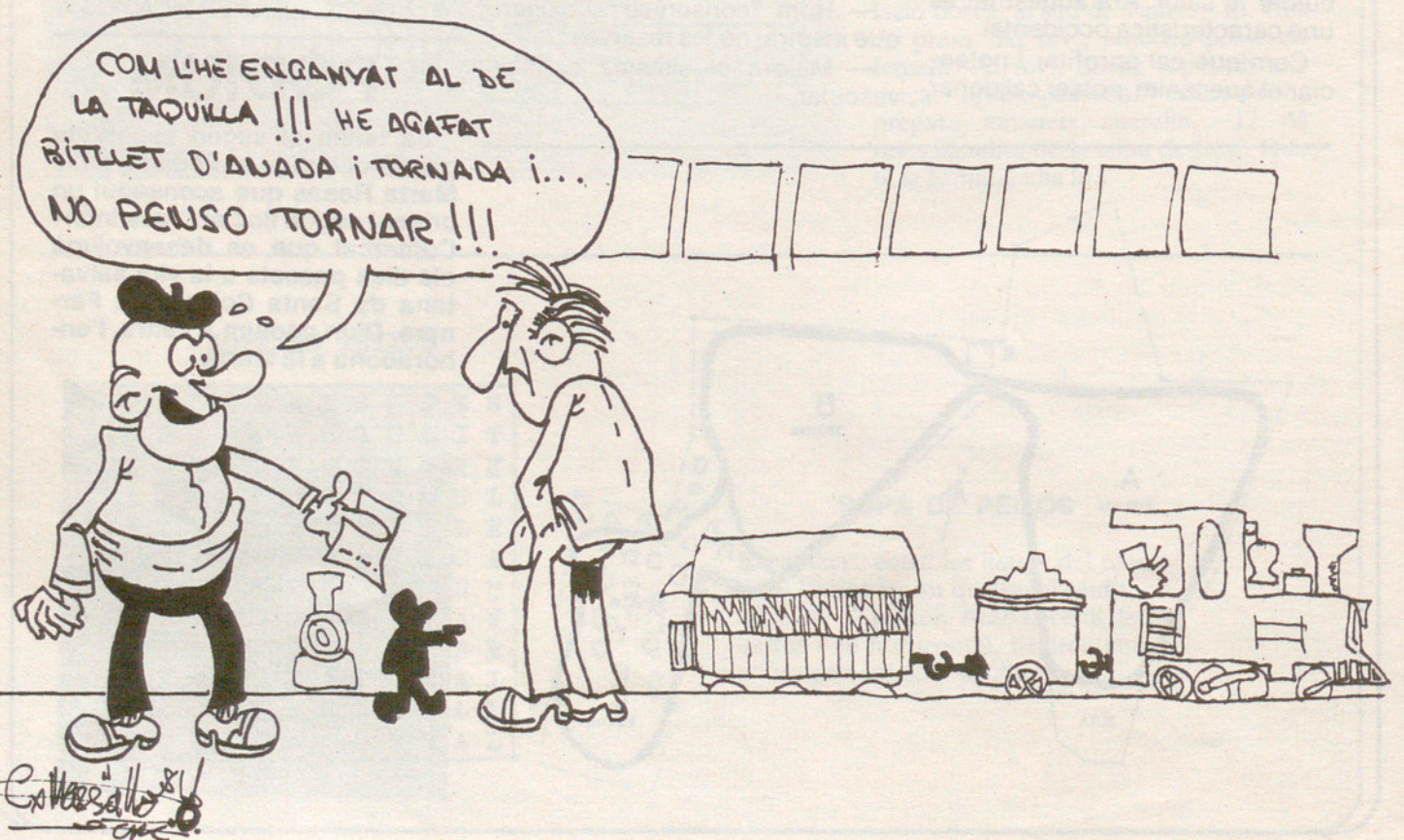
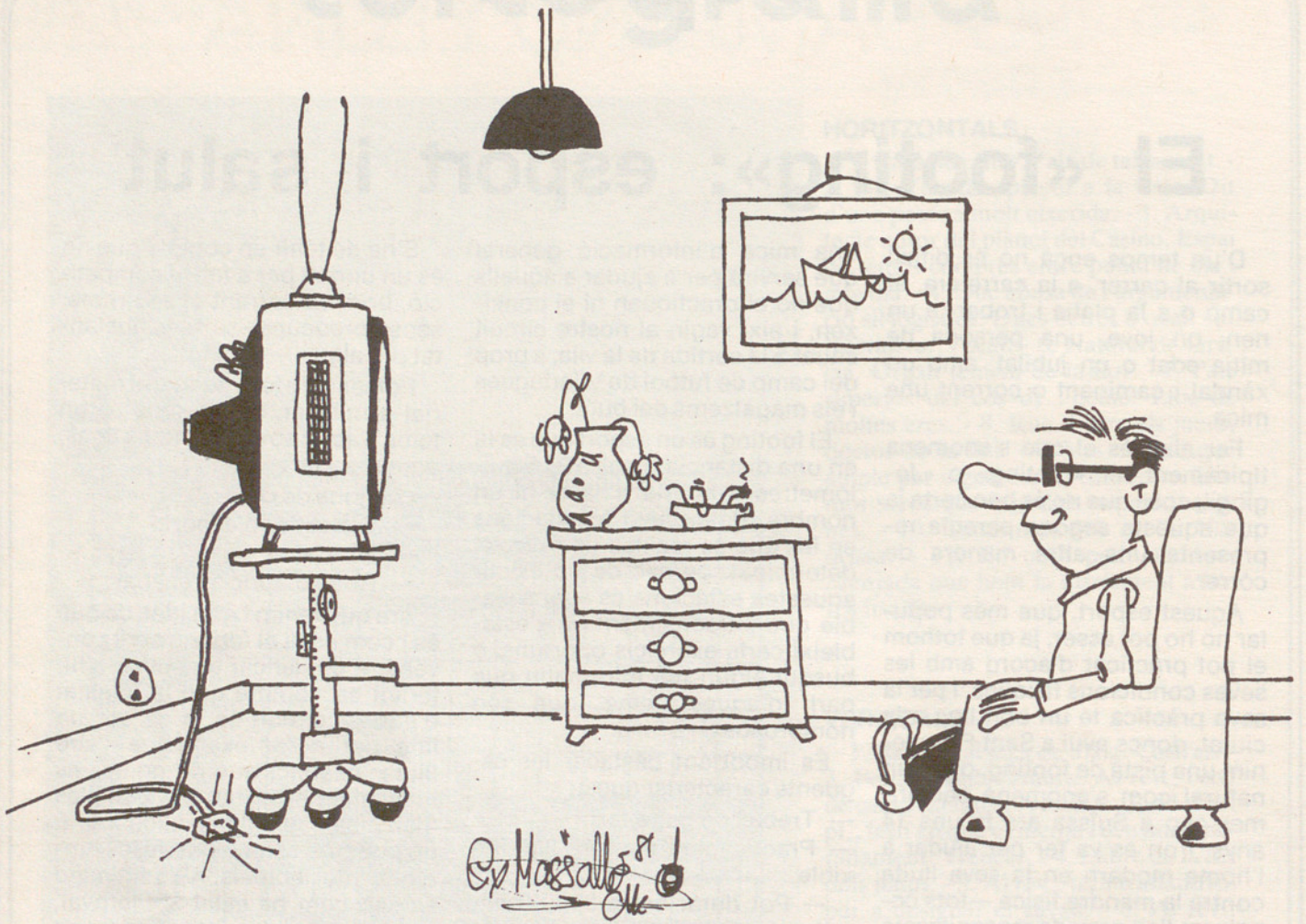
Ara que tenim certa idea de què és i com es fa el footing serà convenient començar a dedicar-s'hi; tenint en compte que la finalitat d'aquest circuit és la de ser un lloc per a fer exercici a l'aire lliure; exercici que no només és un remei per evitar les possibles malalties que afecten el cos, sinó un poderós estimulador de les funcions intel·lectuals. Això últim no se sap com ha estat comprovat, però si és així millor. Seria una bona frase per potenciar el footing aquesta: FOOTING, SALUT FÍSICA i INTEL·LECTUAL.

PEP MUNYÓS

PÒDIUM

Ja tenim el segon esportista ganxó que puja al Pòdium, és la Marta Rosés que aconseguí un brillant segon lloc al Cross Inter-Comarcal que es desenvolupà els dies passats a la vila selvata de Santa Coloma de Farners. D'un pòdium a l'altre, l'enorabona a la Marta.

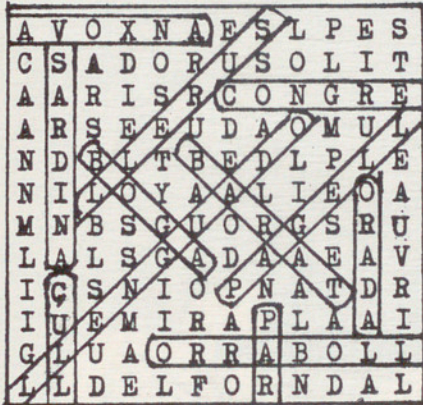

SOLUCIÓ

H. — 1. Mas. Sopa. - 2. Ame. Elet. - 3. Guitart. Matí. - 4. Ergotista. Ov. - 5. Narratòria. E. - 6. Croat. Pistil. - 7. Cop. Eral. - 8. Ase. Rabí. - 9. Pot. Icor. - 10. Ala. Dida. - 11. Rar. Àpat.

V. — 1. Magenc. Capar. - 2. Amurar. asolA. - 3. seigrO. Petar. - 4. Tora. - 5. ataT. - 6. riT. - 7. tsoP. - 8. Tri. - 9. sèmaiS. Erida. - 10. Alà. aT. raciP. - 11. Petó. abodA. - 12. ativeL. Lirat.

SOLUCIÓ

El pescador solitari s'asseu damunt el penyal i amb sos ulls de visionari mira l'aigua del fonadal. (Joan Alcover).

Agrupació
Amics de la Sardana

Major, 7 - Telèfon 32 03 55
SANT FELIU DE GUÍXOLS (Girona)

La propera AUDICIÓ DE SARDANES que tindrà lloc a SANT FELIU DE GUÍXOLS, serà a les 12h del mati del dia 29

de Maig del 1981, per la Cobla

Costa Brava

al Passeig dels Guixols

Agrupació
Amics de la Sardana

Major, 7 - Telèfon 32 03 55
SANT FELIU DE GUÍXOLS (Girona)

La propera AUDICIÓ DE SARDANES que tindrà lloc a SANT FELIU DE GUÍXOLS, serà a les 12h del mati del dia 19

de d'abril del 1981, per la Cobla

la Principal deilagostina

al Passeig dels Guixols

agenda

Ajuntament	32 04 12
Ambulàncies Creu Roja	32 08 59
Hospital Municipal	32 01 30
Polícia Municipal	32 19 04
Comissaria de Policia	32 01 60
Guàrdia Civil	32 01 38
Bombers	32 08 59
Parada taxis	32 09 34
«Gas Costa Brava S.A.»	32 09 40
«Aguas Potables S.A.»	32 00 54
«S.A.R.F.A.»	32 11 87
«Compañía del Ferrocarril de San Feliu a Gerona»	32 05 26

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ A

Es Corcó

Nom

Cognoms

Carrer

N.º Pis Tel.

Població

- Una subscripció anual (12 números) 1000 pessetes.
- Envieu aquesta butlleta a **Es Corcó**, carrer Sant Ramon, 65, Sant Feliu, i ja ens posarem en contacte amb vosaltres.

LAYETANA, S.A.

COMPANYIA ESPANYOLA D'ASSEGURANCES

- Incendis
- Robo
- Combinada per a Comerços
- Combinada per a la Llar
- Combinada per a Comunitats
- Responsabilitat Civil
- Transports
- Embarcacions
- Vida
- Accidents Individuals
- Automòbils
- Vidres

Delegació a S. FELIU DE GUIXOLS

Ramon Gruartmoner Illa

Heriz, 26 / 28 - Telèfon 32 05 37

Delegació a PLATJA D'ARO

Gruartmoner-Gutiérrez

Edifici Banc de Madrid
Escala A, Entresol Porta 5
Telèfon 81 81 59